

ՐԱԾԵՒԻՄԱ

THE RAHNUMA

Telephone: Ashland 1461

A WEEKLY PAPER

Annual Subscription \$5.00

Published by H. K. Krikorian, 207 Lexington Ave., New York, N. Y.

Entered as second-class matter August 15, 1924, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879

Vol. VIII, No. 30, July 24, 1926

Հիլտ 8, Նո. 30, Յուլիս 24, 1926

ՊԷՆՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

«ՏԻՒՇՄԷՆԼԵՐԻՆԻՁԻ ՍԷՎԻՆԻՁ»

Բապպըմըզըն պու թէնպիհի քէնտինին էն պէլլի վէ էն զիյատէ խուսուսի քէլամլարընտան պիրիսի տիր: Քրիստոսըն սաիր տին մուալլիմ-լէրինտէն Ֆարգլը օլարագ թէլլին էթտիյի ախ-լագի մէպտէլէրի սալմաղա գալլըշագ իւք խաթրա կէլէնլէրտէն պիրիսի պու պէնտիմիդէ սէրլէվհա իթթիխագ էթտիյիմիդ քէլամ օլա-ճագ տըր: Օ քէնտի վագընտա պու գախտէյի թէլլին էտիպ նիչէ թէմսիլլէրլէ օլ մէպտէյի թէէյիտ էյլէտի վէ նիհայէթ խաչ իւզէրինտէ քէնտի տիւշմէնլէրի իչիւն տուա էտիպ անլէր իչիւն աֆվլըգ թալէպ էտէրէք անը հայաթըն-տա տախի իպրագ էյլէտի:

«Տիւշմէնլէրինիդի սէվինիդ վէ սիդէ պէտ-տուա էտէնլէր իչիւն խայրտուա էյլէյինիդ:»

Պու թէնպիհի՝ հէր քէսին հիւնն ի ըրդասը-նա մազհար օլմուշ վէ ճիւմլէ իլէ տօսթ կէչի-նէն պիր քիմսէյէ թագտիմ էթսէն, անա փէք զարիպ պիր էմր կէօրիւնմէդ, եախօտ պիր Ֆի-լօսօֆըն եա պիր միսթիքին քէնտի մասասը պա-շընտա օթուրուպ տա պէօյլէ պիր էմրին ալա-լըղընտան պահա էթմէսի զարիպ պիր շէյ տէյիլ տիր: Լաքին պիր տիւշմէնին ալչագ պիր մուա-մէլէսի երիզիւնտէն ճանը եանմըշ օլան պիր քիմ սէյէ պու թէնպիհի թէքար էթմէք կիւլիւնճ պիր շէյ կէօրիւնիւր: Մազլում՝ զուլմ ալթըն-տա էզիլմէքտէ վէ զալիմ քէնտի զուլմուստան տօլայը իթթիխար էթմէքտէ, մազլումտան քէն-տի խասմընա տօղրու պէօյլէ պիր մուամէլէ

թալէպ էթմէք մաղտուրը պիր գաթ տահա միսքինլէտիրմէք կիպի պիր թէչէպպիւս կէօ-րիւնիւր: Ճէպպարըն էլի ալթընտա էզիլէն պիր պիշարէյէ, պիրիսի կէլիպտէ «Սէնի էզէն էլի էօփ վէ պաշընա լանէթլէր եաղտըրան իչիւն խայրտուա էյլէ», տէրսէ, եա պու սէօղլէրի սէօյլէյէն ճանսըղ, ճիկէրսիդ պիր պուտալա, եախօտ անճագ ըրյա իլէ ինսանմատըղը շէյի սէօյլէյէն պիր Ֆէրիսի տիր տէյու տիւշիւնիւր:

Պու կիւն պիդ էրմէնիլէր իչթէ պու հալտա պուլուոնույօրըղ: Էտնա առալէթ ըուհուլա պիդի էզմիշ վէ էն գըյմէթլի շէյլէրիմիդտէն պի գի մահրում գըլմըշ օլուպ, հալա եազամըզտան էնմէմիշ օլան թիւրքլէր իչիւն պիդէ կէլիպ տէ, «Թիւրք գարտաշարընըղ սէվմէլիսինիդ», տէ-յէնլէրին սէսի էլան օլ իւքէնճէ ալթընտա էզի-լէնլէրէ քիւֆր կիպի կէլիյօր: Վէ Մուսօյինինին կէչէնլէրտէ սէօյլէտիյի սէօղլէրի թէքար էթ-մէք իսթէյօրլար. օ տէտի, «Պիդիմ պիր կէօղիւ-միւզիւ չըգարանըն իքի կէօղիւնիւ չըգարըր իդ. պիր տիչիմիդի գըրանըն աղղընտա տիշ պրագ-մալըղ»:

Ձանն էտէրսին մէսէլէ չու եէրէ կէլիյօր, պիր ինճիլ վաղըղ էրմէնիյէ՝ «Քրիստոսըն էմ-րի իւզրէ սիդ թիւրք գարտաշարընըղ սէվ-մէլիսինիդ», տէտիյինտէ, էրմէնի տէյօր «Թիւր քիւ չու հալտա սէվմէք իչիւն ինսանլըղմտան չըգամմ կէրէք տիր: Իմտի եա՝ ինսանլըղմտան եա Քրիստոստան վաղ կէչմէլի իմ: Ինսանլըղ-մը սազլարըմ, լաղըմ կէլիւսէ Քրիստոստան վաղ կէչէր իմ:»

Պիդճէ էրմէնիյի պէօյլէ պիր մէվլէյէ գօյ-մագ ճաիդ տէյիլ տիր, վէ Քրիստոսը՝ մաղտուր

վէ մազլուսմ էրմէնիյէ պու սուրէթլէ թագտիմ էյլէմէք հազդ տէյիլ տիր: Էրմէնի հէմ Գրիստոսը հըֆղ էթմէլի հէմ տէ ինսանիյէթինէ սահիպ օլմալը տըր:

Խաթա նէ Գրիստոստա տըր, նէ տէ էրմէնինին քէնտի ինսանի հիսսիյաթընը հըֆղ էթմէք իսթէմէսինտէ տիր: Մէյտանտա պիր եանլըջ անլալըջ վար տըր:

«Տիւշմէնինիղի սէվինիղ» . լաքին սէվմէֆ նէ տիր:

«Պէտտուս տէյիլ խայր տուս էտինիղ», լաքին խայր տուս նէ^օ տիր:

Պիր վալիտէ քէնտի ճիկէրփարէսինի սէվէր. — Պիր կէնճ քէնտի մաշուգէսինի սէվէր. — Պիր ատէմ քէնտինէ էյիլիք էտէն տօսթուընը սէվէր. — Հէր քէսէ խայրխազլըգ կէօսթէրէն պիրինի սէվէրսին. — Էնտամ, աթվար վէ սիրէթճէ կիւզէլ պիր քիմսէյի սէվէրսին: Պու սէվ կիւզէր՝ սէվլիէնտէքի կիւզէլ, գըյմէթլի, նէճիպ, շիրին օլան խասսէլէրէ թէվճիհ էտիրմիշ տիր: Ինսան հէր նէրտէ հազիգաթ, հիւսն, գըյմէթ կէօրիւրսէ օրայա տօղրու ճէլպ օլուսուր:

«Էրմէնի Թիւրքիւ սէվսին», Անըն նէսինի սէվսին. Թիւրք քէնտի ճինայէթլէրի, տէնաէթլէրի, մէզալիմի վէ վահէթլէրի իլէ էրմէնի նին կէօղիւ էօնիւնտէ տուրուր իքէն անը նասըլ սէվսին: Օրատա սէվէճէք նէ^օ վար: Թիւրքիւ օլ խաթալարըյա սէվմէք եալան օլուր: Զիրքինէ՝ կիւզէլ, քէօթիւյէ՝ էյի, էտնայա՝ նէճիպ տէմէք օլուր: Պէօյլէ եափմադ հէմ ատէմ՝ շիյի հէմ Ալլահը ինքեար էթմէք օլուր:

«Թիւրքիւն ըուհուըն օլ խաթալարտան թէճ տիրտ էտէրէք, սալթ ըուհուընա պադ վէ սէվ» տէմէք օլմադ: Օլ քէօթիւ խասսիյէթլէր օլ ըուհլարըն խասսիյէթի տիր: Բուհ անլէրտէն այրը օլարադ մէվճուտ տէյիլ տիր:

Էօյլէ իսէ էրմէնի Թիւրքիւ նասըլ սէվսին: Էրմէնի Թիւրքէ էտնա, վահշի, խային պիր դօն շու մազամընտա պադտըգճա անտէն նէֆրէթ էթմէք, վէ անըն գուլմուըն տիւշիւնտիւքճէ ատալէթ իշիւն ֆէրեատ էթմէք քէնտինին հազգը վէ վաղիֆէսի տիր:

Թիւրք էրմէնինին ճան տիւշմէնի տիր. իմտի Գրիստոսըն սէվմէք էմրինին էրմէնիյէ ալադասը նէ^օ տիր: Պազը էրմէնիլէրին զանն էթտիյի կիպի պու էմրին էրմէնիյէ շու հալինտէ միւսնասէպէթի վէ շուսուըն օլմայան պիր շէ^օ x ԴՃ

տիր:

Պիղ պէօյլէ տիւշիւնմէյիղ: Բապպըմըզըն պու միւսպարէք էմրի քէնտի մուսաըրլարը իշիւն վէրիւտիյի կիպի հէր ասըն ատէմլէրի իշիւն տէ վէրիւտիւ տիր: «Տիւշմէնլէրինիղի սէվինիղ» — Պու կիւն պիղ էրմէնիլէր իշիւն տէ նաֆըզ վէ լազըմ տըր: Պիղ էրմէնիլէր հէմ սահիհ Գրիսթիւնլար հէմ հազիգի ատէմլէր մազամընտա պու կիւն պու էմրէ իթաաթ էթմէյէ տապէթ օլուսուրըզ: Պէլի պու կիւն շու զարիպ ահվալ արասընտա պիղ հէմ տիւշմէնլէրիմիղի հէմ տէ Թիւրքլէրի սէվմէլի իղ, վէ լաքին նասըլ:

Էվվէլա սէվմէֆ թապիրինին մանասընը անլալալմ:

Սէվմէք, մուհապպէթ, ազդ պիր հիսս ի թապիի տիր քի հաթթա հայվանլարտա պիլէ վար տըր: Հայվանլար քէնտի էշլէրինի սէվէրլէր, անա հայվանլար քէնտի եալրուլարընը սէվէրլէր, սիւրիւ իլէ կէզէն հայվանլար քէնտի արգատաշարընը սէվէրլէր: Պու հիսսիյաթ ատէմլէրտէ տէ վար տըր: Վէ ատէմտէքի տիկէր նէվ մուհապպէթլէր պու հայլանի հիսսիյաթըն տէվամը տըր: Տիկէրլէրտէ կէօրտիւլիւմիւղ կիւզէլ, էյի, Փաիտէլի շէյլէր խօշ տուլղուլար լա պիղի օլ Փաղիլէթլէրին սահիպինէ տօղրու ճէլպ էտէր:

Պաշգալարտա կէօրիւլէն պու էյի խասիյէթլէր եիւքսէլտիքճէ, աղլի վէ ախլադի ունսուր արթտըգճա մուհապպէթին տէ թապիաթը եիւքսէլիւր:

Ատէմ վար քի անըն իշիւն աիլէ մուհապպէթի հայվանի հիսս ի թապիիտէն եիւքսէք պիր շէյ տէյիլ տիր: Վար վալիտէլէր քի էվլատ մուհապպէթի, հայվանըն քէնտի եալրուլարընա կէօսթէրտիյի տուլղուտան եիւքսէյէ չըգմադ, վար տօսթլար քի մուհապպէթլէրի անճադ ալըջ վէրիւշ արգատաշարըն տըր: Լաքին ատէմ ատէմ տէ ուլիլիյէթ, գըյմէթ, հազիգաթ, հիւսն, սիրէթ կէօրտիւքճէ արալարընտաքի մուհապպէթ աղլի, ախլադի վէ խօտալինիլէքտէն արի պիր հալ քէսալ էտէր:

Իմտի սէվմէք եիւքսէք մանասընտա տիկէրինտէ ախլադի վէ ըուհի գըյմէթ կէօրիւպ օլ գըյմէթէ մալիք օլան իլէ օլ գըյմէթէ իսթինատէն մահգուզանէ պիր միւսապաթ տըր: Պու նէվ սէվկիւ ֆիլվադը գըյմէթ վէ լիյազաթը օլանա տօղրու կէօսթէրիլիւր: Պու եօլտա «Սէվ» տէր իսէն, գըյմէթ վէ լիյազաթ պուլուսուր:

դուռը ֆարզ էտէրսին վէ օլ գըյմէթի կէօրմէյէ վէ անըն իլէ օլ լիյազաթ իւզէրինէ միւլազաթա տալէթ էտէրսին :

Պիր ատէմի պաշգա պիր ատէմէ թալսիյէ էտէր տէրսին, «Պու ատէմ էյի պիր ատէմ տիր, փարա սահիպի տիր վէ փարասընը իսայրիսահ եօլլարտա գուլլանըր, ալիմ տիր վէ պիլտիյինի քիթապլարտա նէշը էտէր, սատազաթլը տըր, շէն թապիթլը տըր: Անը սէվ, անըն իլէ տօսթլուզ էյլէ»: Էկէր անա թալսիյէ էթտիյին ա-տէմ պու էյի խասիյէթլէրտէն անլար վէ անլէ-րի թազտիր էտէրսէ, պու ատէմի սէվէր վէ ա-նընլա միւլազաթ էտէր :

Պու նէվ սէվկիւլէ մփնէվի վէ ախլազի մու հապպէթ տէր իզ :

Պու մանատա պիր ատէմէ, «Կէլ ճանիյի սէվ», նասըլ տէյէպիլիւր իզ: Էրմէնիյէ, «Կէլ թիւրքիւ սէվ», նասըլ տէյէպիլիւրիզ: Օ էլան էրմէնիտէն թալատըղը սէրվէթի, վէ կէօթիւր-տիւլիւ գըզլարը եանընտա սազլատըզմա, հալա էրմէնիին քէօքիւնիւ գուրութմազ դաստընտա պուլուռնտուզմա, վէ հալա իրթիքեապ էթտիյի գուլմտան տօլայը փէշիման օլմատըզմա, հալա էրմէնի օլ գուլմ ալթընտա էզիլտիքմէ, նէ է-սաս իւզէրինէ թիւրքիւն հուզուրուռնտան մահ-զուզ օլուպ անըն բուհու իլէ միւլազաթ էտէ-պիլիւր: «Թիւրքիւ անտէ պուլլընան լիյազաթ վէ գըյմէթլէ սէվ», տէմէք հազիգաթը իսթիհզա էթմէքտէն պաշգա պիր շէյ օլմազ: Պէօյլէ պիր մուհապպէթի Գրիստոս թալէպ էտէմէզ: Գրիս-տոսըն իսթէտիյի սէվկիւլ պու տէյիլ տիր: Մէվ-ճուտ օլմայան լիյազաթ իւզէրինէ պու մանէ-վի վէ ախլազի սէվկիւլ թալէպ էտիլէմէզ:

Լաքին մուհապպէթ սալթ մէվճուտ օլան պիր լիյազաթ սահիպի իլէ միւլազաթ էթմէք տաիրէսինէ միւնհասըր տէյիլ տիր: Սէվմէքլի-յին պաշգա պիր մանասը տահա վար տըր քի կէլէճէք հաֆթաքի պէնտիմիզտէ անը միւլթա-լէա վէ իյղահ էտէճէյիզ:

Յ. Գ. Գ.

ՎԱԶԻՖԷ ՊԱՇԸՆՏԱ

Պուռտան 9 այ էվվէլ Նիւ. Լընտըն շէհրինին իսքէլէսինէ եազըն պիր եէրտէ պիր վափօր պիր Ամէրիգա թահթ էլ պահընա չարփմաղլէ անը պաթըրտը: Թահթ էլ պահըտա մէմուր վէ թա-

իֆէ 36 քիշի պուլուռնույօր իտի: Պուռլարըն իւ-չիւնիւ գուրթարտըլար, Տինին ճէսէտլէրի պիր գաչ կիւն սօնրա պուլուռնտու, 25ի թահթ էլ պահըն իչինտէ տէնիզէ պաթմըլ իտի: Պու թահթ էլ պահըն պու կիւնլէրտէ չօք էմէք վէ մէսարիֆլէ տէնիզին տիպինտէն չըգարըպ, Պրուգլինտէքի պահրիյէ իսկէլէսինէ կէթիւրէրէք գարայա չէքտիլէր: Շիմտի եիրմիպէշ ատէմին թապուլը օլան պու սէֆինէյի աշըպ իչինտէքի էօլիւլէրի չըգարմազա չալըշըյօրլար: Պուռլա-րըն սէքիզինի պուլուպ չըգարտըլար. Լաքին պու ճէսէտլէր նէ աճայիպ պիր մէնզարէ իպ-րազ էտիյօրլար իտի: Պիրի էլինի բէյտիյօ ա-նախթարընա ուզաթմըլ տիշարտաքիլէրէ թէհ-լիքէյի խապէր վէրմէք իւզրէ տիր: Տիկէրի կէ-միյի սու իւզէրինէ գալտըրաճազ գափաղը աչ-մազ իւզրէ էլինի ուզաթմըլ օլարազ օ հալտա տուրույօր քի էյէր էլինի պիր գաչ փարմազ տա հա իլէրի ուզատապիլսէ պէլքի կէմիյի գուր-թարըր իտի: Պիր պաշգասը կէմինին տիւմէնի պաշընտա եէրինտէ տուրույօր. վէհասըլ հէր պիրի քէնտի վազիֆէսի պաշընտա տուրտուղու հալտա էօլիւմիւ օրալարտա գարըլմամըլար տըր: Պիւթիւն Ամէրիգա քէնտի պահրիյէ մէ-մուրլարընըն պէօյլէ պիր թէհլիքէ գէմանընտա հէր քէս վազիֆէսի պաշընտա տուրտուղունը իֆթիխար իլէ զիքը էտիպ անլէրի գահրաման-լար հալինտէ թէպճիլ էյլէմէքտէ տիրլէր: Հազգլարը տա վար տըր:

Հէր հանկի պիր միւլէսսէսէնին, պիր օրտու նըն, պիր միլլէթին իւմիտի՝ վազիֆէսինէ սա-տըզ, էօլիւմէտէք վազիֆէսի պաշընտա տուրան մէմուրլարընտա տըր: Բօմանըն էն շէրէֆլի տէվրէսինտէ անըն ասքէրլէրի վէ գարազօլլարը Վէսիւվիւսըն լալա ազընտըսը Փօմփէյ շէհրի իւզէրինէ եիւրիւտիւլիւնտէ քէնտի վազիֆէսի պաշընտա տուրարազ լալալար ալթընտա օլ հայտա էօլմէյէ բազը օլտուղու վազթլար իտի:

Պու շէյ հէր Փէրտին հայաթը իչիւն տախի սահիհ տիր: Հայաթտա մէրտլիք վէ շէճաաթ ֆարգա սատազաթըն տէրէճէսիլլէ թային օլու-նուր: Վազիֆէ իֆասը ֆէտաքեարլըք թալէպ էթտիյի վազթլարտա, ֆարգ իֆասը թէհլիքէ-յէ թէսատըֆ էթտիյի գէմանլարտա, իսթիգա-մէթ իսթիհզա օլուռնտուղու, իֆֆէթ պէհալը օլտուղը սըրալարտա վէ վազիֆէտէն գաչըպ բահաթ օլմազ վազիֆէ իֆասընտան գօլայ վէ ուճուզ օլտուղունտա եինէ տէ ատէմին վազիֆէ

պաշտնատա պուլուսմասը վէ ֆարգլարընա սա-
տըզ գալմասը իշթէ գահրիմանըզ, մէրտլիք օ-
րատա դահիր օլուր:

Պիզ էրմէնիլէր պուլ կիւն ֆէրտմէ վէ միւ-
լէթմէ իշթէ պուլ մէվգիտէ պուլուսմուլորըզ,
սէֆինէմիզ գազազէտէ օլմուշ վէ հէր քէս վա-
ղիֆէսի պաշտնա տալէթ օլուսուլոր: Վաղիֆէ-
լէրիմիզ սատագաթլը պուլուսմագլէ գահրի-
մանըզըմըզ իսպաթ էտէլիմ: Վէ էկէր հագի-
գաթէն սէֆինէ ի միլլէթ տալըալար ալթընտա
պաթաճագ իսէ պիլէ պիզ քէնտի վաղիֆէլէրի-
միզին պաշտնատա պուլուսմալըմ:

Յ. Գ. Գ.

ՌՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՌՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ

ՆԻՉԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍ ՆԱՄԱԼԻԻՄ ՏԻՐ

Արամըզտա պուլուսման Բրիստոսըն թանըլ-
մամասընա պազը սէպէպլէր վար տըր:

Էվվէլա Բրիստոս աճլաշըլմամըշ տըր. Օ
անլաշըլմատըզճա քեամիլէն թանըլմայաճագ
տըր: Ատէմլէր անը թանըմագ իշիւն մէրագ վէ
չապա կէօսթէրմէմիշլէր: Օ խոսուստա պի-
գայտ օլմըչար: Բրիստոսը թանըմագ աւտմ-
լէրիմ իշիմէ կէլմէմիշ: Անը թանըմագ պահալը-
յա մալ օլուր տէյիւ տիւշիւնմիւշլէր: Բրիստո-
սը թանըմագ դամիրի րահաթսըզ էտիյօր, քեա
րա թօգուսուլօր. էտնա քէյֆլէրէ մանի օլու-
յօր: Ատէմին պէնինէ վէ զուրուրընա «Աշաղը
էն» տէյօր:

Պաշգա պիր սէպէպ աւտմլէրին Բրիստոսը
պիր թարաֆլը պիլմէլէրի տիր: Նալընըզ թա-
սավվուր իլէ թանըմագ քեաֆի տէյիլ՝ էօմր իլէ
թանըմագ կէրէյիլ: Ֆիքը իլէ գանմագ Անը
պիլմէք տէյիլ տիր, գալպէն անը թանըմագ լա-
զըմ տըր: Իլմի Իլահի վէ թալիմաթ նօթթա ի
նագարընտան անը պիլմէք պիր շէյ, անըն բու-
հընը թէմսիլ էտէրէք պիլմէք քիւլլիյէն ֆարգ-
լը պիր շէյ տիր: Թարիխի Բրիստոսը պիլմէք
անը քեամիլէն պիլմէք տէյիլ տիր, թէճըրիւպէ ի
չախսիյէ իլէ պիլմէքլէ Անը հագիգաթէն պիլմիշ
օլուրըզ:

Բրիստոս ճիտտէն վէ վազար իլէ թանըլ-
մալը տըր: Անը էօմրիւմիւզիւն հէր հալ վէ ա-
լագասընտա հայաթի պիր իւնսիւր վէ գուվվէթ
տէյու թանըմագ կէրէյիլ: Նարըմ աղըզ իլէ իզ-

րար, եարըմ ֆիքը իլէ գանաաթ, վէ եարըմ
գալպ իլէ անըն արտընճա կիթմէք օլամագ: Օ
եարըմ իլէ գանմագ, աղ իլէ գանաաթ էթմէզ,
պիլմիւնիւ վէ ճիւլմէսիւնի իսթէր:

Բրիստոս հէր հալ ու քէյֆիյէթտէ թանըլ-
մալը տըր: Բիլիսէտէ, էվտէ, տիւքքեանտա,
քէտէր վէ սաատէթտէ, շախսի վէ ումուսի ա-
լագալարտա գալիպ իւնսիւր վէ ֆաիգ բուհ ա-
նընքի օլմալը:

Բրիստոսը թանըմագ անա իթաաթ իլէ
միւլմէրն տիր: Անըն արղու վէ մաթլուպաթընա
շարթսըզ իզնաիյէթ վէրիւմէլի տիր: «Անը պի-
լիրիմ՝ տէյիլ տէ էմրլէրինի հըֆզ էթմէյէն քիմ
սէ եալանճը տըր»: (1 Յուլհ. 2: 4):

Դմտի Բրիստոսը թանըմագ պէօյլէ իսէ՝ վէ
պուլ կիւնիւն Բրիսթիանլարընըն Անա տօղրու
թուլթաղլարը վաղիյէթին խաֆիֆլիյինի կէօզ-
տէն կէշիւրի իսէք Վաֆթիզ էտիւնին պէ-
յանաթընը փէք տօղրու պուլուլօրըզ:— «Սիզին
արանըզտա պիլմէտիյինիզ պիր քիմսէ տուրու-
յօր»:

Պիզ պուլ տալէթէ խալիսէթ վէ սէլիմ պիր
ֆիքը իլէ իճապէթ էթմէք կէրէյիլ: Նէհուտի-
լէր գաչաղ եօլա միւրահաաթ էթտիլէր: Պիզիմ
փէտէրիմիզ Արահամ տըր, իմտի Մէսիհին
մէլէքիւլմիւնիւն թապիի միրասիւօրլարը պիզ
իզ, տէտիլէր: Լաքին Վաֆթիզ էտիւնի անլէրէ
եանըլտըզլարընը, վէ Մէլէքիւլթ Ուլլահա հա-
զըրլամմանըն վէ կիրմէնիւ եալընըզ պիր եօլու
մէք իտի: (Մէթանիա) Գալպիլիզի, վէ ֆիքըրի-
օլտուղուսը պէյան էյլէտի: Օ եօլ թէվպէ էթ-
նիզի թէպտիլ էտիլիզ, վէ տօղրուլտընըզ: Նա-
նընա կէլէն աւտմլէրէ վազը պուլ իտի՝ տէօնիւ-
նիւզ, մէսլէքիլիզի տէյիլիլիզ: Սիզ սիզտէն չը-
զընըզ, վէ եէրինիզէ Բրիստոսը գօյուսուլը:

Դմտի իւնսիւ ալէմտէ պիրատէրիւք վէ միւ-
սավաթ բուհը սալթանաթ սիւրմէլի, էյէր Բը-
րիստոսը թանըլ իսէք: Իշ տիւնեասը մէսլէքի-
նի տէյիլմէլի տիր: Անտէ մատտիուսընըզ, վէ
գազանճ փէրէսթլիք տէյիլ՝ խըզմէթ էթմէք բու-
հը կիրմէլի տիր: Թիւարէթին մագսէտի փարա
երզմագ տէյիլ պէշէրիյէթէ խըզմէթ էթմէք օլ-
մալը տըր: Սինսինաթիտէ՝ Արթըր Նէշ ումու-
րընը ալթուսն գանուսա թաթպըզ էյլէտի: 1918-
տէ 100,000 տալէրիւք ումուրը, 1925տէ
20,000,000 տալէրիւք պիր ումուր օլտու:

Ինկիլթէրատա Ճօզֆ Թամսըն, փամուզ
ֆապրիգասընը ալթուսն գանուսա կէօրէ իտարէ

էթմէյէ չալըշտը, լաքին սէքիզ սէնէ անճագ ֆապրիզա քէնտի քէնտինի խտարէ էյլէտի, վէ քեար էտէմէտի, Իշճիլէրի իւճրէթլէրինին արթմասը իչիւն սքրայֆ էթտիլէր: Մը. Թամսըն իշճիլէրին պաշտօնաւորնը չաղըրըպ տէֆթլէրի աշտը, վէ հիսապընը կէօսթէրտի: Իշճիլէր սէրմայէտարըն քէնտիլէրէ էյլտիլի պու մուամէլէտէն օ դատար միւթէէսիթ օլտուլար՝ քի քէնտի իւճրէթլէրինտէն քէսմէյէ ըազի օլտուլար: Պու օլտուլը շէյ մի: Քրիստոսը ումուրընտա թանըյան պիր վաղըթ իչիւն գիյան չէքէր, լաքին էնճամընտա քեարըլ չըգաճագ տըր:

Քրիսթիան իսմինի թաշըյան սիյասէթչի-նասլար, միլլէթփէրվէրլէր վէ հիւքմտարլար գանըլ էլլէրինի եըյգայըպ՝ առէմէր արասընտա հիւսնի ըղանըն կէլմէսինէ, վէ սիւհսըզ սէլամէթին սալթանաթ սիւրմէսինէ սարֆը քէֆ քեար էթմէլի տիրլէր:

Ալլահն քիլիսէսի Քրիստոսը թանըմալը տըր: Փափալի քիլիսէս պու սէնէ Հոկտեմբեր ալընըն իլք Կիրակիսինտէ՝ Քրիստոսըն մէլէթիլինին շէնլիլինի եափաճագ: Շաշաալը ալալար, վէ վազարը ըուսուսմաթ իլէ Յիսուսը թաղիմ վէ թէքրիմ էտէճէքլէր: Պու նէվ պիր եօրթուըն էյի թէլսիթի օլաճաղընա շիւպհէ եօղ, լաքին օ ճիւմլէ տէպտէպէյէ ըաղմէն վաֆթիզ էտիճինին քէլամլարը Փափանըն գուլաղըն տա շինլէյէճէք տիր: — «Սիղին արանըզտա պիլ մէտիլինիզ պիր քիմսէ տուրույօր»: Քիլիսէ Քրիստոսը թանըմըլ օլաճագ նէ՝ զէման օնուս պաթընընտան լէթաֆէթ, ազլը սէլիմ վէ մուհապպէթ Ինճիլի նիւպէն էտէր իսէ, նէ՝ զէման քիլիսէտէ իշտաշըզ, գարտաշըզ, վէ խըզմէթ ըուհը թէճէսսիւտ էտէր իսէ: Նէ՝ զէման քիլիսէտէ միւսաատէքեարըլըզ, ազատըլըզ վէ հիւքմէթ ըուհը հիւքմ սիւրէր իսէ: Քիլիսէ օ զէման Քրիստոսը թանըմըլ օլաճագ նէ զէման ա-նըն վաարթասը իլէ աճլար տօյար, սուսուղլար գանար, դարիպլէր գիյարէթ օլունուր, չըպլազլար կիյտիլիլը, վէ հապստա օլանլարա իշթիլաք կէօսթէրիլը իսէ, նէ՝ զէման Քիլիսէ վաարթասը իլէ «Քէօրլէր կէօրիւր, սաղըրլար իշտիլպ, ճիւղամլըլար թաթհիթ օլունուր, էօլիլէր տիրիլը, վէ ֆուգարայա պէշարէշ թէպչիթ օլունուր» իսէ: Քիլիսէ Քրիստոսը օ զէման թանըմըլ օլաճագ, նէ զէման անըն հէր ու-մուրը Քրիստոսըն ազլը իլէ խտարէ, վէ Անըն

ըուհը իլէ կէօրիլիլը իսէ: Նէ զէման անը թէշքիլ էտէն հէր պիր ազա Ինկիլթէրա Գրալիչա-սընըն տէտիլի կիպի «Պու կիւն Քրիստոս կէլէ-ճէք օլսա, թախթըմը անըն ալաղընա պապա-մագ, վէ թաճըմը ալաղընա թօղ էտէրիմ» տէր սէ: Իշթէ օ զէման «Տիւնեանըն մէմալիքի Րապպըմըլըն վէ Մէսիհինին օլաճագ, վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէք տիր: (Յայտ. 11: 15):

Ս. Մ. ՐէճէՊեԱն

ՀՈԳԻՍ ԸԼԼԱԼ Կ՝ՈՒՋԵՄ ԵՍ

Հոգիս ըլլալ կ'ուզեմ ես, ոչ թէ միայն հոգեւոր, Որ ձիւնէ տսկ, մարմինը խարուսիկ. «Հոգեւոր» — երեւոյթն է արտաքին, Պատրանքը հոգիս.

Եւ կեդծիքը շատ անգամ, ով գիտէ... Հոգիս ըլլալ կ'ուզեմ ես, պատկեր Աստուծոյ.

Ի՞նչ փոյթ թէ զիս չնանչնան «հոգեւոր» Շատ դիւրին է, առանց հոգիս.

Իբր հոգեւոր Քրիստոնեայ

Այս մարմինս, կիրքերուս

Բաղձանքներուս եւ կեանքիս

«Հոգեւոր»ի գոյնն ու դիմակը տալու Մաքրակրօն կենցաղով: *

Հոգիս ապրիլ կ'ուզեմ ես,

Փոխան՝ «հոգեւոր» կեանքի,

ՀՈԳԻՍ ըլլալ իմ կեանքս,

Միտքս, սիրտս ու գործերս,

Եւ տեսնեմ թէ մարմնաւորն ու հոգեւոր —

Զգացումներ — սէր, վիշտ ու ցաւ.

Ուրախութիւն, հաճոյք, վայելք.

Մտածումներ — խորախորհուրդ ու վսեմ

Կամք, փափաքներ, գործեր մեծ, պատիկ,

Հոգիս է որ կըստեղծէ անոնցմով,

ԱՍՏՈՒԱԾ ՄԸ ԻՄ ՄԷՋԸ,

Պատկերին պէս, նմանութեամբն Յիսուսին:

ԱԿԻԼԻՆԷ

Գահիրէ

ՄՈՒԽԱՊԵՐԱԹ

ԻԼԻԹ ԹԵՃՐԻԻՊԵԼԵՐԻՄՏԷՆ

Կէչէն հաֆթա ալթը սաաթլըդ ետրտէն կէ-
լիպ թէտալի էթմէք իսթէտիյիմ Նապի պէյին
նէ պիչիմ վէ նէ գուվվէթէ մալիք պիր մախ-
լուգ օլտուղունու թարիֆ էտիպ օտասընա կիր-
տիյիմտէ կէօրտիլիմ մէնղարէյի վէ Ֆիքրիմէ
կէչէն միւթալաալարը թարիֆ էթմիչ իտիմ :

Պու միւթէլաալար Ֆիքրիմի թըրմալալա-
րադ պու հիյպէթլու ֆիւրտիւն եաթաղը եանը-
նա կիթտիմ վէ «Նէրէնիղ աղըրյօր պէյ», տէյու
սուալ էթտիմ :

«Պանա՞ մը սօրույօրսըն լօ... Նապղըմա
պադ տէրտիմ նէ իսէ անլա» ճէվապ վէրտի կիւ-
րիւթիւլիւ պիր սէտա իլէ :

Իչթէ քիթապլարտա կէօրմէտիյիմ վէ մէք-
թէպտէ էօյրէնմէտիյիմ չէչիտ պիր ուսուլը
թէչիսիս :— Նապղընա սարըլտըմ, պիր չէյ եափ-
մադ իչիւն տէյիլ անճադ իթաաթ էթմիչ օլմադ
իչիւն, , վէ կէօյա տէրին տիւչիւնիւյօր կիպի
պաշըմը սալլատըմ : Օ էսնատէ էլինտէ պէօյիւք
պիր պաղըրը ըպըդ թութմուչ պիր ֆիւրտ կէլ-
տի վէ օլ պիր էլինտէքի պէօյիւք պիր Ֆինճան
իչիւն պիր եուտուլուգ սիյա՜ պիր չէյ աղը-
տըպ պանա սոււնտը : Էլպէթտէ գա՜վէ իտի, լա-
քին նէ գա՜վէ .Սօլֆաթօ կիպի աճը պիր սէյյալ
օլուպ պիր չէքմէտէ *պիթտի : «Րէճա էտէրիմ
չու Ֆինճանը տօլտուր վէ պիրաղտա չէքէր կէ-
թիր» տէտիմ :

Նապի պէյտէն պաշլալըպ ճիւմլէ ֆիւրտլէր
եիւղիւմէ էօյլէ թէրս պիր պաղըչ պաղտըլար քի
պէնի եուտաճաղար դանն էթտիմ : Գօրպտըմ,
տէտիյիմէ փիւչիման օլտուլ, զանն էտէրսին
տինլէրինէ քիւֆր էյլէմիչ իտիմ :

«Ուսթա սիղին հէր չէյլինիղ քիպար, լաքին
պու գա՜վէ իչմէնիղ նէ գատար ճէլէպ (գապա)»
տէտի պէյ, հիյպէթլու կէօղլէրինի իւղէրիմէ
տէօնտէրէնէք :

«Եօլտա ըսլանտըմ, չօգ տա իւչիւտիւմ, օ-
նուն իչիւն իսթէտիմ» ճէվապ վէրտիմ :

Թամմ պու վաղթտա իլլէթ իմտատըմա եէ-
թիչտի : Նապի պէյ սօլ պէօյրիւնիւ թութուպ
պաղըրմալա պաշլատը : Անլատըմ քի սօլ պէօյ-
րէյիւնտէն գուլմ եաթօտ թաչ կէչիյօր իտի : Էլի-
նի թութուղու եէր վէ պաղըրմասընըն նէվի օ-
նու անլատըր իտի : Պէօյլէճէ Նապղընը թու-

թուպ տէրտիւնի անլամադ մէհարէթինի գաղան
մըչ օլտուլ : Պու պիր Ֆիւթիւհաթ իտի : Լաքին
նասըլ չիֆա վէրէճէք իտիմ : Եանըմտա իլաճ օ-
լարադ պիրաղ Մօրֆին պիր թօրպա տօլուսու
տա ինկիլիղ թուղու վար իտի : Պունլար իլէ չի-
ֆա վէրմէղսէմ վէ պու ատէմ տէ պէնի էվիմէ
կէրի կիթմէյէ պրաղմաղ իսէ, հանկը գուվվէթ
պէնի օրատան ալաճադ իտի :

Պու ատէմին խասթալըղը հէր նէ օլուր իսէ
օլտուն պու մօրֆին վէ պու ինկիլիղ թուղը իլէ
սաղալմալը իտի, Եօղսա պաշղա չարէմ եօդ ի-
տի : Եու հալտէ մէսէլէ պիւսպիւթիւն պաթթա
գալմըչ իտի :

Եա մուվաֆֆադիյէթ օլմայըպ տա պիր տէ
աքսի պիր հալ վուգու պուլուր իսէ, իլաճը վէր
տիւրտէն սօնրա իլլէթ շիտտէթլէնիւր եա պիր
գաղա վուգու պուլուր իսէ... օ գէման էվլէտա
տիւնեա, էլվէտա տօղթօրլուգ, իւմիւտլէր, ար
գուլար, միւսթաղպէլլէր, ճէնաղէմի պիլէ կէ-
օրէն օլմայաճադ իտի :

Մօրֆինտէն աղաճըդ չըղարըպ պիր քեա-
ղըտ իւղէրինէ գօյտուլմ քի չիւրինկա իլէ վիճու-
տինէ վէրիպ հիչ տէյիլ աղըրսընը թէսքին էտէ-
յիմ : Պէյ պաշընը տէօնտէրիպ պու խարտալ թա
նէսի գատար իլաճը կէօրիւնճէ. «Լօ նէ եափը-
յօն, օ գատար աղ տէրման իլէ մը պէնի սաղըլ-
տաճաղսըն», պաղըրտը : Պէյին հաղըլ վար ի-
տի, օ գատար իրի, պէօյիւք պիր մախլուգը
պէօյլէ աղ իլաճ իլէ սաղալթմաղ աղլա եաղըն
օլմատըղը կիպի օնուն աղամէթինէ տէ եաղըչ-
մաղ իտի : Օնուն էօլչիւսիւ պարկիր էօլչիւսիւ
իտի : Ութամը անլալըպ տէրհալ, հէյպէյի կէ-
թիրինիղ տէտիմ, վէ թօրպանըն իչիւնտէն իքի
չիֆթէ ավուճ ինկիլիղ թուղու ալըպ, պաղըր
պիր թաս փիչիտէ պիր օղգա սու իլէ գարըչտը-
րարադ պէյէ թաղտիմ էթտիմ :

Պէյ, «Հա չէօյլէ»... տէյիպ թասը թութ-
տու վէ պիր էլիլլէ պըրըղընը սաղալընը պիր
թարաֆա եիթէլէյիպ, սօն տամլասընա գատար
խօփուր խօփուր իչտի, իւղէրինէ սու իչմէք
եաթօտ չէքէր ալմադ Ֆիլանտա էթմէտի քի տէր
մանըն թէէսիւրի էքսիւմէսին, աղընը պըրըգ-
լարընը գօլու իլէ սիլտի վէ «Հա, տէրման տէ-
տիյին պէօյլէ օլուր» տէյու գանաաթընը պէյան
էյլէտի : Պէն իսէ «Հալվան տէտիյին պէօյլէ օ-
լուր», տէյու տիւչիւնիւյօր իտիմ, իչէրիմտէն
եիւղիւնէ գաղըչ :

Իմաստ մօրֆինտէ գալմը իտի: Պիր եօլ պուլուպ աղըըը ուշուշտըմալը իտիմ: Էլիմ-տէքի իյնէյի կէօսթէրիպ, «Պուռնուն իլէ աղըը-նըն տամարընը պուլաճաղըմ» տէտիմ վէ լապի էտիպ պիր մըգտար մօրֆին չիրինկա էյլէտիմ:

Պիր գաչ տագիդէ սօնրա պագըրտան պէօ-յիւք պիր չամաշըը լէյէնի իչինտէ փիշմիշ պիր գօյուն կէթիրտիլէր: Տէր հալ Գիւրտլէրին ճիւմ լէսի հիւճմ էտիպ չէփի չէվրէ օթուրտուլար վէ պիսմիլահի տէյու փէնչէլէրի իլէ գօփարըպ ա-ղըղարընա աթմաղա պաշլատըլար: Պէն իսէ աճիլ փէրուշան պագմագտա իտիմ:

«Նիչլիւն եէմէյօրսըն լօ», պաղըրտը պէյ:

«Պանա պիր փարչա պիր գապ իչինտէ վէ-րինիզ պուրատա եէրիմ» ճէվապ վէրտիմ վէ Գիւրտլէրտէն պիրի պիր ափուճ էթ գօփարըպ պագըր պիր գապ իչինէ գօյտը վէ պանա թագ-տիմ էյլէտի:

Գօյունըն պիթմէսի 15 տագիդէ սիւրմէտի, մէյտանտա գալալը հալալսըն քէմիքլէրի գալ-մը իտի:

Զօղ վագըթ կէչմէղտէն պիր մօրֆին տահա չիրինկա էյլէտիմ: Պէյ «Էփէյի լահաթ իմ», տէյիպ, «տօթթուրըն եաթաղընը սէրինիզ» էմը էթ տի:

Ախէր պիր օտայա կէչտիք, պուրասը 20 արշըն պիր գօղուշ օլուպ քէչէ իլէ տէօչլի պիր մահալ իտի: 3-4 տէօչէք իւթ իւթէ գօյուպ պուլուրընը եաթընը տէտիլէր, լաքին այնի օտատա 15-20 գատար Գիւրտլէր տաթի պագը-սը ուղանմը, պագըսը օթուրմուշ օլտըղարը հալտէ գօնուշույօր իտիլէր: Օրասը անլաշը-լան ումումա ախտ պիր օտա իմիշ: Պու գատար սամիյունը քիրամ հուղուրընտա սօյունմագ եաթմագ գօլայ տալա օլմատըղը կիպի չամա-թա հիչ տայանըլըր շէյ տէյիլ իտի:

«Սիւքիւթ էտինիզ տէ ուշուշալըմ» տէտիմ:

«Լօ, պիդ պիդէ գօնուշույօրը, սանա՞ նէ» ճէվապը կէլտի: Օ պիր միլ էօթէտէն իչիտիլէն սէսլէր քէնտի քէնտիլէրէ գօնուշմագ իմիշ:

Եարը կիճէ կէչմիշ իտի, ուշումը իմ, նէ գատար ուշուշտը պիւմէմ, պիր Ալլահ էփպէր սէտասը իլէ ուշանտըմ: Կէօղիւմիւ աշտըմ քի 30 գատար Գիւրտ նամաղա տուրմուշար: Էօն-տէ պիր իմամ տուրմուշ եաթըպ գալգըյօր ի-տիլէր: Իսթէր իսթէմէզ գալգըպ Նապի պէյին եանընա գօշտում, իյնէյի պէօյրիւնտէն էքսիք

էթմէտիմ քի սանճըսը թութմասըն, անճագ խէ-լաա իւմիւտի աղըըը կէթիրմէմէքտէ իտի:

Սապահլայըն իքի սաաթ կէչմէղտէն պագ-տըմ քի էթրաֆ քէօյլէրտէն աղըն աղըն խաս-թալար կէթիրիլիյօր: Քէօր, թօփալ, եարալը, սըթմալը, իսթիսգալը, վէրէմիլ, թաշը, տամ-լա վէ իսհալ հէր չէչիտտէն խասթալար մէր-քէսլէր վէ աթլար իւղէրինտէ կէթիրիլիպ էվին էթրաֆընա պրագըլտըլար: «Շէհրտէն պիր հէ-քիմ կէլմիշ Նապի պէյին տամարընը պուլմը խաղալթմը պիգտէ կիտէլիմ» տէյէն օրայա գօ-շույօր իտի:

Խասթալարա պագմայա պաշլատըմ, մուա-յէնէ էտիպ պիրէր ըչէթա եագարագ իչին ի-չինտէն չըգմագ տիւշիւնտիւմ, «Խայր պիդ քեա ղըտ ֆիլան իսթէմէյիզ Նապի Պէյէ էթտիլին կիպի պիդիմ տէ տամարըմըպ իյնէ սօգ», թա-լէպ էյլէտիլէր: Իշթէ մէքթէպ վէ իւմ իլէ էօյ-րէնմէտիլիմ պիր տօղթօրլուգ տահա: Իգնա էթ մէյէ չալըշտըմ քի քէնտիլէրին տէրտինէ տէր-ման լաղըմ վէ օ տա շէհրտէ պուլուշուր: Օլ-մատը Նապի պէյէ շէքվա էթտիլէր: Պէնի չա-ղըրտը վէ շու էմրի վէրտի:

«Ուսթա օ իյնէ չօգ էյի տիր, պուշլարըն տա հէփ տամարլարընը պուլ, իյնէյի սօգ, լա-քին պիդիմ Գիւրտլէրին տէրիսի էչէք տէրիսի կիպի գալըն տըր, իյնէնէ մուգայէտ օլ, գըրըլ-մասըն»:

Զալալը իյնէ օ կիւնիւ էօյլէն սօնունա գատար Գիւրտլէրին տէրիսինէ կիրիպ չըգըյօր իտի վէ իլաճ տաթի գուշունուն սուլու իտի: Նէ իյնէ գըրըլար նէ սու տիւքէնտի: Գաչ տէ-ֆա իյնէ սօգտում, նէ գատար գուշու սուլու թէլէֆ էթտիմ պիւմէմ: Էօյլէն սօնու իքի գօ-յուն տահա փիշմիշ օլարագ կէլտի, վահշի ճան-վէրլէր կիպի փէնչէլէտիլէր: Նապի Պէյէ ըի-ճա էթտիմ, պիր չօգ խասթալարըմ շէհրտէ քէ-սիւմիշ ամէլիյաթ օլմուշ եաթըյօրլար վէ կիթ-մէղսէմ էօլիւրլէր, տէտիմ: Իգն վէրտի վէ 4 Գիւրտ պէնի կէրի կէթիրիպ էվէ թէսլիմ էյլէ-տիլէր:

Ա. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ ՄՈՒՀԱՐԵՊԷՍԻ

Բ.

Էրմէնիսթանա կէլէն մէճուսիլէր քիլիսա-
լարը երգը պաթէշքէտէլէր եսփաղա պաշլա-
տըլար, Փաղաթ էհալի սօփալարէ անլէրի
թարտ էյլէտի: Պու իսէ տօղրուտան իսեան
իտի:

Ճէնէրալ Վարդան մէսէլէնին էհէմմիյէթի-
նի պիթթէմամ տէրք էտիպ, Յաղկերտին ղա-
զապընը էնտիրմէք իւղըէ պիր ըրիօրթ հաղըր-
լատը վէ ճիւմլէ պէյլէր պիլիթթիֆադ մէսէլէ-
յի էհալինին հէյէճանընա համլ իլէ, մէճուսի-
լէրին տէօյիւլմէսինի վուգուլաթ ը ատիյէ հա-
լինտէ կէօսթէրմէյէ չալըշտըլար: Յաղկերտ ի-
սէ Բօմալըլարըն պու իշտէ փարմաղը վար տէ-
յիւ տիւշիւնէրէք, իշի գափաթմադ մէյլինտէ ի-
տի: Լաքին Բօմալըլար թամմ պու սըրատաթ թէճ
տիտ ի սուլհ իշիւն մուրախիսալար կէօնտէր-
տիլէր. չէօյլէ քի Շահինշահըն անլէր յալէյհինէ
հիշ պիր վէսպէսէսի գալմատը:

Էրմէնի պէյլէրի պիր արայա ճէմ օլուպ, ի-
րան օրտուլարը էրմէնիսթանը իսթիլա էթմէդ-
տէն թէրթիլլէր տիւշիւնմէյէ պաշլատըլար:
Գուլվէթ թօփլայը պ անլէրի իւշ գըսմա թադ-
սիմ էյլէտիլէր: Ջահիրէն միւթթէհիտ կէօրիւ-
նէն մէրգպան Վասակ Սիւնի ասքէրին պիր գըս-
մընը ալարադ մէրքէգի վիլայէթիլէրի մուհա-
ֆազա էթմէքիլիյի թէհահիւտ էյլէտի: Ասքէրին
պիր գըսմընը տախի Ներշապուհ Արծրունի ա-
լըպ, Իրանիլէրի մէն իշիւն Աճէմիսթան հուտու
տընը թուլթմաղա կիթտի:

Շահինշահ՝ էրմէնիլէրի, Աղուան վէ Կիւր-
ճի Խրիսթիանլարընտան ալըրմադ իշիւն պուն-
լարըն մէմլէքէթինէ ասքէր սէվզ էթմիշ օլուպ,
աթէշիէրէսթիլիյէ իճպար իշիւն 300 մէճուսիլէր
կէօնտէրմիշ իտի:

Վարդան Փարզըլ մահալլարա եարտըմ ի-
շիւն միւրաճաաթ էթտի իսէ տէ պաշլապընտան
իմատտ կէլմէտի: Պիր տէ Կիւրճիսթան եարտըմ
իշիւն Փէրեատ էյլէտի: Միւմալիլէյհ տէր հալ
Կիւրճիսթանա վէ Աղուանիսթանա զօշուպ, 450
տէ Իրանիլէրի միւնհէգիմէն թարտ էթտի վէ
գըշա եաղըն էրմէնիսթանա ալտէթ էյլէտի վէ
Արարատ օլապընտա մէրքէգիլէտի: Լաքին վա-
թանըն փէք վէսիմ պիր վաղիյէթ իշինտէ պուլ
տու:

Վասակ հագիգաթէն Խրիսթիանլըլը թէրք
էյլէմիշ օլուպ, Իրանիլէրին իշթիրաքընը դա-
զանարադ էրմէնիսթանըն պօշ թախթընը էլէ
կէշիրմէք ղայէսիլէ պիւ ճիւմլէ գալէլէրի վէ
միւսթահէմ մահալլէրի գապթ էյլէմիշ, Խը-
րիսթիան օլան պէյլէրի էնլաի եօլլարա աթէշ-
փէրէսթիլիյէ ճէլպ էթմէյէ չալըշմըշ, վէ եի-
կիթ, բուհլը քիմսէլէրի ույուշտուրուպ քէօ-
րէլթմէք իշիւն հէր. կիճէ մուսիգի վէ բաղա-
լար թէրթիպ էյլէյէրէք, ախաղապըլ ղիյաֆէթ-
լէրլէ միլլէթին օնուրդասընը գըրմաղա ղայրէթ
էյլէմիշ իտի: Վարդանըն կէրի կէլտիյինի տու-
յունճա հիլէպաղ ատէմ Փիրար էտիպ, քէնտի
միւլքիւնէ, շիմտի Ջանգեղուր տէնիլէն մէմլէ-
քէթէ կիթտի վէ ըհսմէն Իրանիլէր թարաֆընը
իլթիգամ էտիպ, Վարդանա դարշը տէօյիւլմէք
իւղըէ թէտարիքեաթա պաշլատը:

Իրան շահընըն էվվէլէ Տիգիփոնա ճէլպ էթ-
տիրտիյի օն պէօյիւք պէյլէրին պէշի Վասակ ի-
շինտէ օլարադ, Աճէմլէրին թարաֆընա կէշիպ,
պու եօլտա՝ Վասակ՝ էրմէնիլէրին գուլվէթի-
նի եարըյա պէօլիւշ օլտու:

Եինէ պիր թաղըմ միւրայի վէ սախթէքեար
փափասլար եազալայըպ, անլէրի էրմէնիսթա-
նըն հէր թարաֆընա փրօփականտա իշիւն կէօն-
տէրտի: Պունլար, «Շահ աֆլ ը ումուճի վէր-
մէյէ հաղըր տըր, Խրիսթիանլըլա տախի՝ հիւր-
րիյէթ ի քեամիլէ վէրմիշ տիր, Վարդանըն եսփ
տըղը սատէճէ մուանիտիլիք օլուպ ասլ մադսէ-
տի էրմէնիսթանա մէլիք օլմադ տըր, Փաղաթ
եաղը՝ հէմ քէնտի քէնտինի վէ հէմ միլլէթի
խարապ էտէճէք տիր, էն էյի թարիգ թէսլիմ
օլմադ տըր», կիպի սէօղլէրլէ ճիտտի Փաղաթ
սաֆտէրուն միւմիլէրին էլլէրինի կէվլէտիր-
լէր իտի:

Վասակ՝ Բօմալըլարըն միւհթէմէլ մուսվէ-
նէթլէրինի մէն էթմէք իշիւն՝ պաղը թէտպիր-
լէր եսփտը: Փրաթ նէհրինին ղարպընտա պու-
լունան Բօմա օրտուսընըն գօմանտանը Վասակ
Մամիկոնեան իլէ մուխապէլէյէ պաշլայըպ,
Վարդանըն հարէքէթինի սատէճէ սիյասի պիր
իսեան հալինտէ կէօսթէրտի վէ շայէտ պու իս-
եան մուվաֆֆադիլէթլէ պաշա չըգար իսէ միւս
թագիլ էրմէնիսթան թէշքիլ օլունաճաղընը վէ
օ քէման սըրա՝ Բօմալըլար էլի ալթընտա պու-
լունան՝ էրմէնի թօփրաղընը իշղալ էթմէյէ կէ-
լէճէյինի անլաթտը վէ պու արաճիֆ Վասակ
Սիւնինին մէմուլ էթտիլի վէճհլէ Բօմա իմփէ-

րաթօրընդն գուլաղընա գատար եկթիշտի, չէօյ լէքի Վարդան վէ ըէֆիզէրի զարպըն պէօյիւք Խրիսթիան հիւքիւմէթինտէն՝ տիյանէթ նամընա իշթիրաք պէքէր իքէն՝ պիւրոստէթ պուլտըլար:

Կովկաս տաղլարընըն չէմալընտա պուլուսնան Հունլար Վարդանա եարտըմ էյլէմիշլէր իտի իսէ տէ Վասակ պուլուարտան տախի պիր գըսմընը փարա իլէ ճէլպ էտիպ, Աճէմ օրտուսընա եարտըմ իշիւն անլէրտէն ասքէր կէթիրթի:

Հէր թարաֆտան իմտատ վէ իւմիտ քէսիլմիշ իտի: Տախիլտէ թէրէտտիւտ, Բօմալըլար Աթթիլանըն տէհչէթինտէն վէ Վասակլարըն ըիփօրթընտան թէէսիրլէնէրէք շարգ Խրիսթիանլարընըն թէրք էթմիշ, Կիւրճիլէր վէ Աղուանլար տաղլարա վէ մաղարալարա չէքիլմիշ պիր հալտէ իտի: Վարդան պու միւլքիլաթ հուզուրընտա պուլուսնույօր իտի իսէ տէ Բասպ իշիւն զայ ըէթ չէքէրէք սահնա ը հարպտա չէհիտ օլմագլըղը պիր շէրէֆ վէ պախթիարլըգ ատտ էտիյօր իտի:

Պու ահվալ թահթընտա 451ին պահարընտա սէֆէրպէրլիք իլան էտիլիպ, Վարդան վէ արգատաշլարընըն էթրաֆընա 66,000 միւսէլլահ քիմսէ ճէմ օլտու: Պու սայը օլ վազըթ էրմէնիլէրին չըգարապիլէճէյի ասքէրին թագրիպէն նըսֆը տէմէք օլտուղուստան, կէօնիլլիւ օլարագ պու գատար քիմսէլէրին իճապէթ էթմէսի, պու թարիխտէ պապալարըմըղըն հագիլգաթէն տէմիր իմանա վէ չէլիք իթիմատա մալիք շախալար օլտուղլարընը կէօսթէրիյօր:

Իրան միւլքիլի պիւթիւն գըշ գարֆընտա պու միւսատէմէ իշիւն հազըրլըգ կէօրմիւլ իտի: Վասակ վէ թարաֆտարը պէյլէր վասիթասըյլէ թէֆթիշաթ եափըպ, Վարդանըն չըգարապիլէճէյի ասքէրին իւլ գաթը գուվլէթ հազըրլամըշ, վէ էրմէնիլէրին հարպ ուսուլլարընը տախի մէշգ էյլէմիշ իտի:

Իքի օրտուլար Արարատ տաղընըն շարգընտա վազը Աւարայր օվասընտա մէվգի ալտըլար: 451, Յուլիս 2տէ սապահլայըն էրքէն Վարդան Մաղապիլէր քիթապընտան օգուլուպ պիր նութգ իրատ էյլէտի, Աւուսնգ Երէց տախի զայէթ ըուհը պիր վազ վէրտի, հալա վաֆթիզսիք քիմսէ վար իսէ անլէր իշիւն պիւթիւն կիճէ միւրտուլիւն այինի իճրա էտիլմիշ օլուպ, սապահլայըն վազտան սօնրա հաղորդութիւն ըէսմի եափըլտը: Պիւթիւն էրմէնի ասքէրլէրի

ըուհ իլէ մէմլու օլարագ, «Ալլահ պիզիմ էօլիւմիւմիւզիւ սալիհ էօլիւմիւ տէյի գապուլ էթսին, վէ էվլատըմըղը թարիֆէլէրին էլինէ թէրք էթմէսին», տէյիւ նիտա էյլէտիլէր: Պէօյլէսի գահրամանանէ ազմ ու գարար թարիխտէ չօգ վուզու պուլմագ:

Ճէնկ պաշլայըպ հէր իքի թարաֆ գուվլէթ լիճէ հիւճում էյլէտի: Զօգ կէզմէգտէն Տղմուտ չայընըն պէրի թարաֆընա կէզմիշ օլան իրանիլէր մաղլուպ օլուպ, գազմաղա պաշլատը: Վարդան պիր թարաֆտան չայը կէզիպ իրանիլէրին սաղ ճէնահընը մաղլուպ էտէրէք անլէրի ֆիլլէրին իշիւն գատար գուվալտը իսէ տէ տիկէր թարաֆտան Վասակ էրմէնիլէրտէն պիր գըսմընը ճէլպ էթմէյէ մուվաֆֆագ օլապիլտի: Շէօյլէքի էրմէնիլէրին սաղ վէ մէրքէգիւնտէ կէվլէքմէյէ մէյտանա կէլտի: Վարդան աճէլէ տալլարա Մատեան տէնիլէն խասս ասքէրի հէման տաղըթմագ իւզըէ իքէն, գուլլէլի ֆիլլէր իւզէրինէ ըաքիպ քէմանքէշլէրտէն իհաթէ էտիլտի վէ արգատաշլարըյլէ օրատա տիւլտիւ: Միւսատէմէ ազշամա գատար տէվլամ էյլէյիպ, էրմէնիլէր սէվլիլլիւ ճէնէրալլարընը մաղթուլ կէօրէրէք տաղըլտըլար վէ միւսթահքէմ մահալլէրէ իլթիճա էտիպ մուհարէպէյի չէթէ ուսուլլընտա տէվլամ էյլէտիլէր:

Հարպ ուսուլլընճա, Վարդան վէ արգատաշլարըն տիւլմիւլ օլտուղլարընտան վէ էրմէնիլէր՝ եէնի պիր ճէնէրալ գօմանտասընտա տէօյիւլիւ տէվլամ էտէմէտիքլէրինտէն, մաղլուպ սայըլըյօրլար իտի: Ֆագաթ պու ճէնիկտէ մագստ իրանիլէրին ֆուրսաթտան պիլ իսթիֆատէ էրմէնիլէրի աթէշփէրէսթ էթմէք իսթէմէլէրի օղմաղլէ փլանլարընը պու չէտիտ մուգապէմէթ սէպէպիւնտէն իճրա էտէմէտիլէր, վէ մանէն մաղլուպ օլտըլար: Վէ եինէ էրմէնիլէրտէն տիւլէն պին գատար էֆրատ պէտէլինէ իրանիլէրտէն 3000տէն ֆագլա եիկիթ մագթուլ օլուպ, պուլուարտան տօգուզու պէօյիւք իրան պէյլէրինտէն իտի: Իրան միւլքիլի հիճապընտան Շահինշահա պու խուսուստա տօղրու ըիփօրթ վէրէմէտի:

Վարդան վէ ըէֆիզէրի պիզիմ Խրիսթիանլըղըմըղը վէ Կիւրճիսթան Խրիսթիանլարընը գուրթարտըլար: Պուլտան սօնրա իրանիլէրին գուվալայըշը ֆարգլը վէսայիթ իլէ 150 սէնէ տա հա տէվլամ էյլէտի իսէ տէ 451տէ էլլէրինէ կէզէն սիյասի ֆուրսաթ ուշմուշ կիթմիշ իտի:

Շահինչահըն դոճաման իմփերաթօրըղը Իսլամիյէթէ տայանամայըպ տէվրիլտի: Վարդանանցըն չէհատէթ գանը սայէսինտէ իսէ էրմէնինին Խրիսթիան տինի հալա գնվի տուրմագտա տըր:

ՄԵՆՔԱՍ

Լարնաքա

ՍՕՆ

ԹՕՓՐԱԳ

Զէմինին նէպաթ եէթիլտիրէն դաթը սաթհընա թօփրադ թէսիյէ օլունուպ պու գըսըմ պիր փարմագտան պիր գաչ ալազ տէրինլիլինտէ օլապիլիր: Քիւրրէ ի արզ, քիւրրէ ի հավա վէ փէրթէվի չէմս հալաթ վէ սէրվէթին մէնպաը էսասիլէրի տիրէր: Հավա վէ փէրթէվ ի չէմս ատէմին գօնթօլու խարիճինտէ իսէլէրտէ քիւրրէ ի արզըն սաթհը իսլահ վէ գէրէ թապի տիր:

Թօփրաղըն էսասի թէչքիլաթը գալա ուֆանթըլարը, վէ հէմ տէ հալանաթ վէ նէպաթաթ պագիյէլէրի տիր: Թօփրադ նէպաթ հասլ էտէպիլէճէ պիր ահվալա հազըրլանտըղը կիպի պիր չօգ միգտարտա սուլուտա հավի օլուր, պու սէպէպտէն պիր թօփրաղըն խասսիյէթի օլ թօփրաղըն մէյտանա կէլտիլի գալալարըն ճինսի վէ միւհթէվի օլտուգլարը սու վէ ուզվի մատ տէլէրին քէսրէթի նիսպէթինէ միւթէվագըֆ օլուր:

Գըչը ը արզըն սաթհը սօղումագա պաչաաւըղընտա գալալար, հարլար, ուչըրումլար, տէրէ վէ տաղլար թէչէքքիւլ էյլէտի: Թէմայիլաթը թապիլիյէ եիւքսէքիլէրին աչընմասը վէ չուգուրլարըն տօլնասը օլտուղունտան արզըմըղըն սաթհը թէտրիճէն տիւղէլիյօր տէմէք տիր: Պու աչընմագլըգ մուատէլէսինտէ էն մուհիմ իչի կէօրէն հավա տըր: Տաղլար վէ թէփէլէր, հէրարէթ, պիրուտէթ, պուզ, դար, եաղմուր վէ ըիւզկեարլարըն միւնավէպէ վէ թէագուպու իլէ աչընըյօրլար, վէ պու ուֆանթըլար վատի վէ տէրէլէրէ թէրաքիւմ էյլէտիլէրինտէ թօփրադ թէչքիւլ էյլէյօրլար: Հէմ տէ ըիւզկեարլար պու գալա աչընթըլարընթէտրիճի վէ աղըր պիր թարիգ իլէ միւսթէվի թարլա վէ օվալարա նագլ էյլէյիպ անլէրի միւնպիթ

գըլըյօրլար, պու սէպէպտէն թօփրաղըն թէչքիլաթը էսասիսինտէ իքի Փարգըլը գուվլէթլէր իքի Փարգըլը թարգտա իչ կէօրիւյօրլար, հանի իլէ եէրտէ գալալարըն ալըլըպ աչընմալարը վէ իքինճի եէրտէ պու գըրընթը վէ ուֆանթըլարըն թէպտիլի մէքեան էյլէմէլէրի:

Թօփրադ թէչքիլաթընտա նէպաթաթ մուհիմ իչ կէօրիւր վէ անլէրին թարգը իքի չէչիտ տիր: Նէպաթ իլէ եէրտէ գալալարըն սաթհընը չաթլատըպ աչընտըրըր վէ սօնրա քէնտիսի չիւրիւյիպ թօփրաղա գամ օլուր: Քէօքլէր պէօյիւմէք իւզրէ իքէն մէխանիքի վէ թաղէիգ գուվլէթի իլէ իչլէյիպ գալալարը չաթլաթտըղը միսիլու քիմեալի պիր մուատէլէ իլէ տէ պիր թագըմ մատտէլէրի թահլիլ էյլէտիլէրին սօնրա անլէրի էմիպ գալալարը կէվլէտիր: Հալանաթ պագիյէլէրի թօփրաղա կիւպրէ օլտուգլարը միսիլու պիր թագըմ գուրտլար պիլգաթ թօփրաղը եէմէքլէ անա ուզվի վէ մատէնի ունսուր իլավէ էյլէմիլ օլույօրլար: Շու հալտէ սէրթ վէ սըգը թօփրաղլարըն մահսուլտար օլապիլմէսի պու ճինս գուրտլարըն քէսրէթինէ մուհավվէլ տիր: Զիւրիւմիւլ ուզվի մատտէ քիւֆ թէչքիւլ էյլէյէրէք թօփրաղա հալաթ վէրի, պու քիւֆ հանի ուզվի մատտէ թօփրաղըն նէպաթաթ ղըտասընը թէգլիտ էյլէտիլի միսիլու անըն Փիլիքի ահվալընտա Փիտանլարա էլվէրիլի սագլար, հանի թօփրաղըն սուհըֆը էտէճէք գապիլիլէրին թէղիտ էյլէյիպ հէրարէթին տէրէճէսինի պէրգարար սագլար, հավանըն տիւսուլինի սուհուլէթլէնտիլիլ քիմիեալի թահլիլլէրի թաճիլ էթտիրի: Տէմէք քի էօլլիլ թօփրաղըն թէչքիլինտէ էն մուհիմ աճէնթ չիւրիւմիւլ ուզվի մատտէլէր տիր: Մահ սուլսուլ վէ եօրուլմուլ թօփրաղլարտա ուզվի մատտէլէր սարֆ օլմուլ օլտուղունտան անլէրէ կիւպրէ իսթիմալ օլունուր:

Մահսուլտար վէ միւնպիթ արագի խուրտէպին իլէ կէօրիւլէպիլէն միլիօնլարճա ճըրմ վէ միգրօպլար իլէ մէմուլ օլուպ անլէր պիր չօգ քիմիալի թահլիլլէր մէյտանա կէթիլտիլէրի կիպի թօփրադ թանէլէրին ուֆատըպ ուզվի մատտէլէրի չիւրիւտէրէք նէպաթաթա թաամ վէ ղըտա հազըրլալար, էօյլէ իսէ թօփրադ սատէճէ Փիլիքի վէ քիմիալի գուվլէթլէրին քէնտի իւզէրինտէ իլլէմէլէրի իլին տուրղըն վէ դաթը պիր մատտէ քէօմէսի օլմայըպ իլլա կէօգ

իւն կէօրիւնէմէզ միլիօնլարճա հայաթճըզլարըն պէօյիւք պիր էնճիւմէնի տիր: Էօյլէ իսէ պիր թօփրաղը գուզվէթլէշտիրմէք սալթ նէպաթ ղըտասընը արթըրմադ օլմայըպ՝ իլլա օլ թօփրաղը պու մուհիմմ հայաթճըզլարըն թէսէլսիւլլէրինին արթմասընա սալիէ ղըլմադ տըր:

Թօփրադ հիշ պիր վազըթ պիր եէրտէ տաիմի գալմադ: Ծիւզլէր ալէտտէվամ սու, հէրարէթ, պիրուտէթ վէ հապա վասըթասը իլէ եէքտիկէր լէրի իւզէրլէրինէ թէրաքիւմ էյլէրլէր: Ծիւզլէր ասէն ուզվի վէ ղայրի ուզվի օլտուէ քէնտի շէքլ վէ թէշքիւթլարընը թէպտիլ էյլէրլէր, վէ շիմտի քէնտի ասլի եէրինտէ պազի գալմըշ հիշ պիր թօփրադ եօդ տըր: Զէր օլան թօփրաղլար եոււմ շադ օլտուզլարընտան տահա գօլայ թէպտիլ ի մէքեան էյլէրլէր: Ըրմազլարըն ճօշմալարը վէ գարլարըն էրիմէլէրի իլէ թարլալարա մուհիմմ ղըտալար թաշըրլար: Նիլ նէհրի պոււնա պիր միսալ տըր: Թօփրադ՝ նէպաթ ղըտասընըն մախ գէնի տիր: Հիսապ օլունմուշ տըր քի պիր տէօնիւմ արազիւնին իլք սէքիզ փարմադ գալընըզըն տա 3000 լիպրա միւզվէլլիտ իւլ կէօհէրշիլէ 4000 լիպրա ասիթ Փօսֆօրիք վէ 17,000 լիպրա փօթա մահֆուզ տըր, վէ պու իւշ մուհիմմ ունսուրլար թօփրաղլարը ղիզըլմէթ գըլարլար: Պու ունսուրլար գայրի գապիլի թահլիլ թէրքիպտէ օլտուզլարընտան նէպաթ տէրհալ անլէրի էմիպ պիթիւրէմէզ: Ամա թէտրիճէն հապա, միգրօպ վէ քէօքլէր վասըթասը իլէ սալթ քէնտի իհթիյաճը նիսպէթինի թէսլիյէ էյլէյէպիլիր: Սաթհը արգտա թօփրաղլար թէպտիլ ի մէքեան էյլէտիքճէ ալթ թօփրաղլար ղըտալը օլարադ իւսթէ չըղարլար վէ քիւրրէ ի արզ պազի գալտըզճա պու տէվրանը թապիի աշնի սուրէթլէ իշ կէօրէճէք տիր:

Էօյլէ իսէ իսթինթաճըմըզ շու օլույօր քի թօփրադ, ուզվի վէ ղայրի ուզվի մատտէլէրին մախլութու, Փիզիքի վէ քիմեալի գուզվէթլէրին միւրէքքէպ հիյլէթի, վէ միւթիլիֆ իւլ էշքեալտա պէօյիւք պիր հայաթ մէնդարէսի տիր:

Պիր թօփրա նէ գատար գուզվէթլի վէ ղըտալը օլա սու օլմադսըզ էհէմմիյէթտէն սադիթ տիր: Սու, նէպաթ ղըտասընը թահլիլ էյլէյիւ քէօքլէրին էմէպիլէճէյի ահվալա թէպտիլ էյլէր: Ֆիտանլարա եէնի մէնսուճաթ իլա-

վէ էյլէյիւլ անլէրին հայաթընը պազի սազլատըղը միսիլլու հէրարէթի պէրգարար պիր միւվազանէտէ հըֆլ էյլէր: Պիր տէօնիւմ արազիտէ 50 էօլէք տարը մէյտանա կէթիւրմէք իշիւն 1,500,000 լիպրա սու լաղըմ օլտուզլու կիպի 200 էօլէք փաթաթէսէ 1,268,000 վէ 29 էօլէք եուլաֆա 1,192,000 լիպրա սու լաղըմ տըր: Զիֆթճիլէրին էքսէր տէֆա մահսուլ ալամամալարընն սէպէպի սու վէ բութուպէթին գըլլէթի տիր: Սու իւշ թապիի եօլտա իշ կէօրիւք: Աղատ, ճազիպէ ի մէսամմիյէ վէ միզան ը հէրարէթ: Աղատ սու գուզվէ ի ճազիպէ թէհիւրի թահթընտա ազըպ փոււնար վէ գույու սուլարընը թէշքիլ էյլէր, ճազիպէ ի մէսամմիյէ թօփրադ թանէլէրի միյանէսինտէքի սուլար օլուպ ալէտտէվամ պիր ճիւզտէն օլ պիր ճիւզէ միւրուր էյլէյէրէք կէօնէն հասլ էյլէր: Նէպաթ պու կէօնէնսիզ գուրուր, վէ միզան ը հէրարէթլէ իշլէյէն սու թօփրադ թանէլէրինին էթրաֆընա եափըլըպ տէրէճէ ի Ֆարէնհայթ 212յէ չըգմադսա թէպախիուր էյլէմէզ վէ գուրադ մէվսիմլէրտէ պու սու Ֆիտանլարը հայաթտա սազլար: Եազ վազթը եօլարտա պիլտիլիմիզ գուրու թօղլարտա պիլէ եիւզտէ 2-3 նիսպէթտէ բութուպէթ մահֆուզ տըր:

Պու սէպէպտէն ղըրաաթ սատէճէ պիր Փաիլիք օլմայըպ իլլա Փիքրի միւֆէրրին գըլան պիր չօգ իլմի հազիգաթ վէ թէտգիգաթ մէյտանը տըր:

ԳԱՐԵԳԻՆ Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
(Կրէկըրի)

Նիւ Եօրթ

ՄԻԻԹԵՆԵՎՎԻ

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻ ՄԵՐԹՈՒՊ

Հիւրմէթլու էֆէնտի

Նէշըրիյաթ ը մուհիմմէնիզ Բահնիւմանըն 27ինճի նուախէսինտէ Տր. Նազգաշեան գալէմինտէն մէսթուր պէնտինիզ շայան ը տիգզաթ տըր: Միւմախլէյհ Մուսուլ մէսէլէսինտէն պահսէտէր իքէն ինկիլթէրանըն «ինթրիգասընը իզհար էթմէք» ճէհտիյլէ ուղըալմըշ տըր: Պու հազիգաթ օլապիլիր, լաքին պիգճէ էն մուզնի հազիգաթ նէթիճէ ի թէնասիւլ օլան հազըզաթ օլա ճաիզ տիր: Շարգ մէսէլէսի սիսսի ալէմ-

տէ ճարի օլտրդճա ինթրիգալարն սօնունդս տիւշիւնմէք ազլա եազըն տէյիլ տիր :

էյէր գուվվէ ի հաֆըզմիդէ կիւվէնէպիւլիւրսէք 1895տէ Մէրսինի վոււրմագ իշիւն կէլիպտէ գաթլ օլունմայան էրմէնի գանլարընա պէտէլ թազմինաթ թալէպ էտէն վէ Օսմանլընըն միւֆլիս խազինէսինտէ 30 պին տալէր տէյիլ, իլլա 30 սէնթ պիւլէ պուլամայլ տա շիմտիյէտէք խըրըլթըլ տէվամ էթտիւրէն պաշ սէպէպ Մուսուլ եազը իմթիյազընը ալան իւրիսթիան Գօլպի Զէսթըրըն տին նիգապը ալթընտաքի ինթրիգասը պէլքի ինկիլթէրրանընքինտէն քիպար իտի, հայֆա քի թամմ 31 սէնէ սօնրա սուլա տիւշտիւ : Վէ շու սօն մուհարէպէ խիթամընտա հաճի թիւրք ազամըզ իշիւն չէֆաաթ էտէն միսիօնէրլէր անըն իճրա էթտիյի պուլաշըգըլըլ թէմիլլէմէք իշիւն շիմտի տէ «Իլլէ Լօզան գօնֆէրանսընըն թաստիգի»նի տաւա էթմէյէրինտէ չընղըրազըլ պիր ինթրիգա պուլընտուղունը կէօրէնլէրիմիլ աճէպա նէ՞րէտէ տիր :

Հէյէ տօսթուսուլ Ֆրանսըզըն Կիլիկիայը թիւրքլէրէ սաթըպ տա էնգարէ ճիհէթինտէ արթիյէ իմթիյազ ալմասը վէ թիւրքլէրի սիլահլայըլ տա գէվալըլ Րուսլարը շօլ Իլմիր պուհլանընա հէտէֆ էթմէսի վէ պու սիլահլարըն փարասը նէրէտէն կէլտիյինի կէչէլիմ . . . :

Հայֆաքի պու վազալարըն քեաֆֆէսիտէ Իրազ վէ Մուսուլ եազը էթրաֆընտա փէրվանէ կիպի տէօնիլյօր օլտրղընտան փէք ազըմըլըն խապէրի վար տըր : Կէչէն սէնէ Քիւրտ պուհլանընը տա ինկիլթէրրայա համլ էթտիլէր, հայֆա քի Քիւրտլէրին գուլլանտըլը Ֆրանսըզ միշին կընլարընը վէ անլէրին Ֆիյաթընը վէրէն քիսէնին սահիպի հալա պիր մուամմա տըր : Մուսուլ մէսէլէսինտէն տօլայը թիւրքլէրէ օլան զիյան սալթ պիր նիսպէք մէսէլէսի տիր : Ինկիլթէրրա Մուսուլըն թիւրքէ օլան ալազասընա միւտախէլէ էթմէտիքտէն մատա թիւրք իշիւն տախի ճէնուպտա ինկիլիդտէն էյի պիր տօսթը խայալ էթմէք շիմտիլիք Ֆաիտէլի տէյիլ տիր :

էյէր սիյասի ալէմ պիր խուամր թախթասը իսէ օյունտա իւթիւզէնին գահրա հազըլ օլամազ, էյէր Ասիայը Մուղրատա թիւրքտէն մատա հէր գանղը պիր զարպի հիւքիւմէթ էն զիւտտէ թէէսիրէ հարիս օլմագ հէվէսինտէ իտի իսէ ինկիլթէրրանըն սուշու նէ՞րէտէ իմիշ : Պու խուսուս Սուվէյիշ գանալ վէ ազսա ի շարգըն

միւսթագպէլի սալթ ինկիլիպին Մուսուլ եազընտան զիյատէ Աճէմիսթանա հէմ-հուտուտ Իրազըն մատտի մուլաֆֆազիյէթինէ մէնուլթ տըր : Էվվէթ ինկիլթէրրատա Իրազ մէսէլէսին տէն թէքմիլէն չէքիւմէք իսթէյէն էֆրատ վէ ֆըրգալարըն ատատը չօգ տըր, լաքին պուլլաըն քեաֆֆէսիտէ էն սօն քէրթէտէ կիպի գատէրլէրինի մէմլէքէթին կէմիսինի իտարէ էտէն տիւտարլարըն էլինէ թէսլիմ էթմէյէ հազըլ իտիքլէրինի տիւնեա անլամատըգճա նէ ինկիլիզին Րուհը նէ տախի ասայիշի ալէմին սըրըլ անլաշըլապիլիր :

ՏԵՐՎԻՃ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Մ. Ամէրիգատա Յուլիս 1տէ Նիւ Ճէրզիտէ Լէյք Տանմարք տէնիլէն մահալտա Ամէրիգա պահրիյէսինին մուհիմաթ տէփօսընա եըլտըրըմ տիւշէրէք տէհէլթի փաթլայըլ վուգու պուլտու : Պու փաթլայըլ միւլի կէօրիւմէմիշ պիր գազա իտի : Կիւլլէլէր 22 միլ էթրաֆա սըլրայըլ չօգ էէրլէրի խանը խարապ էթտիլէր : Օհէվալի Ֆրանսա ճէպհէսինտէ պիր հարպ մէյտանը չէքլինի ալտը : Զօգ էվլէր խարապ օլտու պաղչէլէր, օրմանլար պիշիլտիլէր : Թէլէֆաթ եարալը, սազաթ փէք չօգ տըր : Պաղը գասապալարտան էհալի պիւսպիւթիւն Ֆիւրար էյլէմիշ, փէք չօգ չօճուլար դայ օլմուշ տըրլար : Զիյան 100 միլիօն սոլար թախմին օլունույօր : Պիր թարաֆտան եանղընլարը սէօյիւնտիւրմէք սու ազընթըլարը սալտըրարազ փաթլայըլարը տուրտուրմագ, եարալըլարը թէտավի էթմէք վէ էօլիւլէրի չըգարմագ իշի տէվամ էտիյօր : Շիմտիյէ գատար 20 էօլիւ ճէսէտ չըգարըլմըլ վէ պուլլար իշիւն ըէսմի մէրասիմ իճրա էտիլմիշ տիր : Հիւքիւմէթ պու խուսուստա թահգիգաթ եափըյօր : Պու կիպի թէհիլքէլի պիր տէփօնըն պէօյլէ սըգ մէսքիւն օլան մահալլէրէ գօնուլմասը խաթա սայըլըյօր : Պու փաթլայըլ էսնասընտա 9 ատէտ թէլէֆօն գըզլարը 36 սաաթ իշին պաշընտան գըմըլտանմայըլ կէլէն պինլէրճէ սուալլարա ճէվապ վէրմիլլէր : Փաթլայըլարը վէ աթէշ էթրաֆլարընը ալմըլ իքէն մուխաթարայը հիշէ սայըլ տուրմուշլար : Պու չէճաաթը եափան գըզլար սէնա էտիլմէքտէ տիրլէր :— Ֆրանսա իլէ պօրճ մէսէլէսինէ թատի-

լաթ եափմադ նիյէթի օլմատըղընը Պօրա սէօյ-
լէյօր Ֆրանսըղլար եա դապուլ եա ըէտտ էթ-
մէլի տիրլէր տէյօր:— Լօղան ահտնամէսի պու-
սէնէ տախի Ամէրիգա Գօնկըէսի թարաֆընտան
թաստըգ օլունմատըղը իշիւն Ամիրալ Պրիսթոլ
էնգարէ իլէ Օգոստոս 20յէ գատար մուլագաթ
պիր թիճարէթ մուգավէլէսի եափմը խոի: Օ-
գոստոս 20տէն սօնրա Ամէրիգա էմթասսընա
Թիւրքիա եիւզտէ 60 կէօմրիւք գօյաճագ տըր:
Պունուն էօնիւնիւ ալըպ էսքի մուգավէլէյի պի-
րադ տահա թէմտիտ էթմէք իշիւն Պրիսթօլ էն-
գարէյէ կիթմիշ տիր:

Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի Ֆրանսանըն
հարպ պօրճը մէսէլէսինտէ եէնի միւսաատէլէր
եափարագ Ամէրիգանըն մուսմէլէսինէ գարշը
պիր սախավէթ կէօսթէրմիշ օլտու: Գայեօ է-
րօփլանլա Լօնտրայա կիտիպ՝ եէնի մուգավէլէ-
յի իմգալամը տըր: Պօրճըն պէշտէ իքիսինի
պաղըշլատըղը կիպի էվլէյճէ իլք սէնէտէն պաշ
լայըպ 12 միլիօն Ինկիլիզ լիրասը վէրիւմէլի
իքէն Ինկիլթէրրա 4 միլիօնա ըաղի օլմուշ վէ
պունտան տահա մուհիմ օլարագ շարթլար գա
պուլ էթմիշ տիր: Եանի շայէտ Ալամանիա Ֆը-
րանսայա թագմինաթ պօրճընը վէրմէքտէն իմ-
թինա էտէր իսէ Ինկիլթէրրա տա Ֆրանսատան
թալէպ էթմէյէճէք տիր: Ախէր պիր շարթ տա-
խի Ինկիլթէրրա Ֆրանսանըն պօրճ քեաղըտլա-
րընը շարշըյա չըգարըպ սաթմայաճագ տըր:
Ինկիլթէրրա Ֆրանսատան թէէմինաթ իշիւն ալ-
մըշ օլտուղու 1300 միլիօն Փրանզըղ ալթունըն
500 միլիօն Փրանզընը իատէ էտէճէք վէ Ինկիլ-
թէրրա պանգասը իլէ Ֆրանսա պանգասը արա-
սընտա Փրանզը սապիթ էթմէք իշիւն թէրթիպ-
լէր օլաճագ: Պու վագաա Ֆրանսըղլարա էվէյի
ճէսարէթ վէրմիշ վէ Գայեօ մէսրուր օլարագ
ավտէթ էթմիշ տիր: Եիւպհէ եօգ տըր քի Ամէ-
րիգա իլէ օլան մուգավէլէյի Ֆրանսա մէճլիսի
թաստըգ էթմէյէճէք վէ այնի միւսաատէլէրի
թալէպ էտէճէք տիր:

Փարիզտէ դայէթ միւհէսսիր պիր նիւմայիշ
իճրա օլունտու 20,000 գատար հարպտան սա-
գաթլանմըշ, եարալը քէօր ասքէրլէր սօգագ-
լարտա պիր կէշիտ եափըպ՝ վագար վէ ինթի-
զամ իլէ Ուօշինկթօնըն սանէմի օլան մահալա
կիտիպ՝ օրատա սանէմին ալաղը էօնիւնէ պիր
չիչէք թաճ վէ եաղըլը պիր մէրմէր լէվհա գօյ-
տուլար: Լէվհատա շու սէօղլէր եաղըլը խոի:—
«Ֆրանսա հարպ միւթէգաիտլէրի Ամէրիգա է-

հալիսինէ սիյասի, իգթիսատի ճիւմլէ մէսէլէ-
լէրտէն եօգարը օլարագ Ֆրանսա ասքէրլէրի Ա-
մէրիգա էհալիսինէ միւրաճաաթ էտէրլէր: Սուլ
հըն ալտատըճը նէթիճէլէրինտէն սօնրա պօրճ
մէսէլէսի Ֆրանսայը խարապ էտիպ իսթիգլա-
լընը թէհլիքէյէ գօյաճագ: Ամէրիգա էհալիսի
անլայապիլիւրլէր քի Ֆրանսանըն նամուսու
ճիտտի վէ սատըգ ասքէրլէրի տօթանէ պիր
թարգտա պօրճ մէսէլէսինի պիր տահա նագար
ը իթիպարա ալմալարընը քէնտիլէրտէն ըրճա
էտիյօր»։ Հիւքիւմէթ պու նիւմայիշի վէ պէօյլէ
պիր լէվհանըն գօնուլմասընը եասագ էթմէք
իւզրէ փօլիս միւտիլինէ էմր վէրմիշ խոի իսէ տէ
Ուօշինկթընըն սանէմի էօնիւնտէ իքի եարալը
քիմսէ պէօյիւք պիր կիւլ պուքէսի իլէ սըշրա-
յըպ իւզէրինտէ «Ուօշինկթըն իւմիտի» եաղըլը
պուքէ իլէ լէվհայը օրա գօյտուղունտա մէն է-
տէմէմիշ տիր: Ասքէրլէր պիւթիւն վագթտա
հիշ պիր հագարէթլի եա դագապլը սէօզ սէօյ-
լէմէյիպ օ կիպի թէրէնիւմլէր եափմատըլար:
Կիւնէշին իլք փէրթէվլէրի եալըլը իքէն Ֆիւ-
թիւհաթ քէմէրի ալթընտա նամալիւմ ասքէր
մէգարը էթրաֆընտա թօփլանմըշլար: Էն էօն-
տէ ալաղը քէսիւմիշլէր քիւրսիւլէր իւզէրինտէ,
ասքէրլիք էթմիշ 2000 ըուհպանլար արգատան,
եիւզլէրի փարէլէնմիշ, գօլլարը գօփմուշլար
պիր ինթիզամ իլէ էվլէլա Փլաս Տէթուալտա
նամալիւմ ասքէրին մէգարընա չիչէք թաճը գօ-
յուպ իլէրիլէմիշլէր: Պունլարա գարշը փօլիս էլ
գալտըրամագ խոի: Ամէրիգա սէֆիրինին եա-
սաղընա գարշը Ամէրիգալը ասքէր թէգալտլէ-
րի տախի պունլարը գարշըլամըշ վէ Ուօշինկ-
թօնըն սանէմի էօնիւնտէ հէր պիր պաշ աշըլմըշ
վէ պիր տէրին սիւքիւթ հիւքմ էյլէմիշ տիր:
Ֆրանսըղլար ումուլմըն տափասը իշիւն իքի մի-
լիօն ատէմ վէրտիքտէն սօնրա Ամէրիգա քէնտի
տօլարլարընը արար իքէն հալ ու քէյֆիլէթի
հիսապա ալմալը, հիշ տէյիլ Ալամանիա վէրիւր
իսէ ալմագ կիպի պիր շարթ գօյմալը տըրլար
տէյիւ տիւշիւնիւյօրլար:— Փարիզտէ ախէր
պիր միւհէսսիր վագաա տախի ճէնէրալ Կալլիէ-
նինին սանէմինին աշըլմասը ըէսմի խոի: Կա-
լիէնի Փարիզի միւտաֆաա էթմէյէ թալին օլըն-
մուշ խոի: Ալաման օրտուլարը սէլ կիպի աղըպ
իլք տէֆա Մարնը կէշտիքլէրինտէ, փաթախթ
էլտէն կիթտիյինի անլայան Կալիէնի պիր կիւ-
նիւն իշինտէ Փարիզտէ պուլունան ճիւմլէ ա-
րապա, օթօմօպիլ, եիւք արապալարը, հէր նէ

վար իսէ, զապթ էտիպ՝ Աւամանլարըն սաղ ճէնահընա օրտուսու իլէ չըզըպ հիւճմ էյլէտի: Պու զաֆիլ չափուք վէ մէմուլ օլունմազ հիւճմ փարիզի գուրթարտը: Փաիթաիթ մուհաֆազասընա գօնուլմուլ ասքէրին քէնտի իսթիհքեամլարընտան չըզըպ աչըզտա հարպ էթմէսի թարիխտէ նատիր վազաալարտան իտի: Յրանսայը գուրթարան Ժօֆր վէ տահա զիյատէ Կալիէնինին պու մանօվրասը օլտու: Կալիէնի հիսապ էյլէտի քի տըշարըտա օրտու մաղլուպ օլուպ՝ Փարիզ մուհասէրէ օլտուգտա իչէրիտէքի 100 պին ասքէր էնճամ աճլըգ իլէ թէսլիմ օլաճագլար վէ տըշարըտա հարպ էտիպ եա մահվ օլմագ եա փաիթաիթը գուրթարմագ մանօվրասընը իճրա էյլէտի:— Փարիզէ Յուլիս 12տէ իքի մէշհուր միւսաֆիրլէր կէլտիլէր, պիրի Մարօզ Սուլթանը իտի քի Սթասիօնտա պաշվէքիլտէն պաշայըպ հիւքիւմէթին պիւթիւն մէշհուր ատէմլէրի անը իսթիգպալ էյլէտիլէր վէ Մարօզ միլլի մարշը չալընըպ անը իմփէրաթօրա եագըշան տէպտէպէ իլէ զապուլ էլէտիլէր: Սուլթան էվլէլա նամալիւմ ասքէրէ չիչէք թաճ գօյմաղա կիթտիյի կիպի՝ ըէիս ի ճիւմհիւր իլէ կէօրիւշմիւլ տիւր: Յուլիս 14տէ պէօյիւք ասքէրի կէչիտտէ հաղըր օլաճագ տըր: Տիւկէր միւսաֆիր իսէ Սփանիա տիգթաթօրը ձէն. Փրիմօ տըր քի պու տախի պէօյիւք թանթանա իլէ զապուլ օլունմուլ իսէ տէ էհալի չօգ եէրտէ ըսլըգլամը վէ հազարէթամիզ սէօզլէր սէօլէմիլ տիւր: Յըրանսա Սօսիալիսթ վէ Գօմմիւնիսթլէրի պիր պէյաննամէ նէշը էտիպ հէր եէրտէ հազարէթ էթմէլէրին քէնտի ատէմլէրինէ թէնպիհ էտիյօրլար: Փօլիս փէք տիգթաթ իլէ ձէն. Փրիմօյը մուհաֆազայա չալընըյօր:— Հիւքիւմէթին մալիյէ փլանը վէ Յրանգըն ֆիյէթինի թէսպիթ էթմէք իչիւն Գայեօնըն փրօղրամը Յրանսա միլլի մէճլիսի թարաֆընտա 247 ըէյէ գարշը 269 ըէյ իլէ զապուլ օլունմուլ տըր: Պու գուլվէթլի պիր էքսէրիյէթ տէյիլ տիւր: 660 ազատան իպարէթ օլան պիր մէճլիստէ 21 էքսէրիյէթ փէք զաիֆ օլտուգու կիպի մէճլիստէն զայիպ օլան ազալարտան պիր չօղու տախի մուխալիֆ իմիշլէր: Շիմտի Պրիան հիւքիւմէթի Ամէրիգա պօրճը մէսէլէսինի վէ մալիյէ նաղըրընա սէրպէսթլիք վէրմէք սէլահիյէթինի մէճլիսէ կէթիրտիյինտէ էքսէրիյէթ ալամայաճագ տըր զանն օլունույօր:— Պաալպէք իւզէրինէ պիր թագըմ ասըլար հիւճմ էյլէմիլլէր իսէ տէ գուլվէթ եէ-

թիշիպ անլէրի տաղըթմըլ տըր: Հալէպտէն կէլէն գաթարա տախի հիւճմ վուգու պուլմուլլաքին զըրհը վալօն եէթիշիպ տաղըթմըլ տըր: 0 թարաֆլարտա պաղը գապիլէլէր իթաաթ էտիյօրլար: Պաշալարը իսէ հալա ասըլար իլէ տիրլէր: Յրանսըգ ասքէրլէրի Աքրու գալասը նը գապթ էտիպ գապիլէ ըէիսինի էսիր ալմըշլար տըր: Շամըն պաղչէլէրինտէ հարպ տէվամ էտիյօր:— Ապտիւլ Գէրիմ Մատախասկարըն չարգընտա Րիւնիւն իսմինտէ ուղագ պիր ատայա սիւրկիւն էտիլէճէք տիր: Մարօզտա պիր թագըմ եէրլի գապիլէլէր հիւճմ էտիպ Սփանիա ասքէրլէրինի գաթլ էյլէմիլլէր տիր:

Մուսթաֆա Բէմալ փաշայա սուլի գաստ մէսէլէսի մուհաքէմէսի Իզմիրտէ Ալհամպրա սինէմա պինասընտա եանի սապըգ մէշհուր էրմէնի քիլիսէսինտէ պաշլամըլ տըր: Անլաշըլտըղընա կէօրէ սուլի գաստ կէչէն գըլ էնգարէտէ եափմագ տիւլիւնիւմիւլ՝ սօնրա Պրուսայա տախի կիտիպ թէֆթիշ էյլէմիլլէր. լաքին օլմամըլ: Պու տէֆա Իզմիրէ գարար վէրիւմիլ իմիլ: Պու մէսէլէտէ Թէրագըլ Փէրվէր նամ մուխալիֆ Փըրգա ազալարընըն ճիւմլէսի մէտիւլտար իմիլ: Ասըլ իճրա էտէճէք գօմիթէյի Իզմիր մէպուսը Շիւքրի պէյ իտարէ էտիյօր իմիլ: Փարայը տախի սապըգ մալիյէ նաղըրը ճալիտ պէյ թէտարիք էտիյօր իմիլ: Հապս օլունանլար արասընտա կէչէն հաֆթա իսմլէրի եաղըլանտան մատա սապըգ պաշ վէքիլ Րէուֆ պէյ վէ սապըգ մալիյէ նաղըրը ճալիտ պէյ տախի վար տըր: Գարիյուն տէրիսթր էտէրլէր քի իթթիհամ էտիլէլէրին չօղու Իթթիհատըն մէշհուր վէ գանլը ատէմլէրի տիրլէր, վէ Բէմալ փաշանըն սաղ օլուլ մէսապէսինտէ իտիլէր: Րէուֆ պէյ Համիտիյէ զըրհըլը գօմանտանը, Րէֆէթ փաշա ֆիւթիւհաթ իլէ Սթանպուլա կիրէն գօմանտան, Բեաղիմ Գարա պէքրի փաշա էրմէնիսթանը, եանի Գարսը ֆէթհ էտիպ, 50,000 Հայ գաթլ էտէն, Նուրէտտին փաշա Իզմիրէ կիրիպ եագան ձէնէրալ տըր, քի սօնրատան Ալի Բէմալը կէօղիւ էօնիւն տէ փարալէթտիրտի: ճալիտ պէյ հէր քէսէ մալիւմ Պէքրի Սամի պէյ միլլի հիւքիւմէթ թարաֆընտան Փարիզտէ վէ Լօնտրատա խարիճիյէ նաղըրը հալինտէ օնու թանըթտըրան զաթ տըր: Թայյար փաշա էտիրնէյի միւտաֆաա էտէն: Պունլարըն իչինտէ փէք չօղու տա գըթալլարա իչթիրպէք էթմիլ եա էմր էթմիլ ատէմլէր տիր-

լէր: Հիւսէյին Ավնի, էնթիլիտէ 5,000 դատար Հայ դաթլ էթտիրէն. Թահսին փաշա էրզրում գըթալընը ետփան, Տօգթ. նաղըմ Իթթիհատըն էն մէշհուր գըթալ սիյասէթինի թաղըպ էտէն պիր Սէլանիքլի տիր: Գարա Բէմալ հարպտա Սթանպօլըն իաշէ նաղըրը օլուպ՝ չօգ գուտուր-լան Իթթիհատըն իտի: Լազ Իսմաիլ էլք տէֆա աթէշ էտէճէք իմիշ: Նաճիէ հանըմ Իսմինտէ պիր դատըն տախի թուլթուլուշ վէ ես-նընտա պիր չօգ էվրադ պուլունմուշ տըր: Պու մէսէլէյի խապէր վէրէն Կիրիտի Շէվքը տախի հապս էտիրմիշ: Ատնան Պէյ իւլ էնգարէ վալի-սի Ապտիւլ Գատիր դաշմըշլար տըր: Էտնան (Խալիտէնին դօճասը) իւլ Բէուֆ Պէյլէր էվրօ-փատա տըրլար: Զիա Խուրշիտ մուհաքէմէտէ հէր շէյի իգըրար էթմիշ տիր: Հէփ մահպուսու էլլէրի պաղլը օլարադ մահքէմէյէ կէթիրիլի-յօրլար: Թիւրք զադէթալարը պու սուի դաստ հարաքէթինէ իշթիրաք էտէնլէրի 4 գըս-մա թաղսիմ էտիյօր. 1. Իթթիհատըն կիւնիւն-տէն պէրրու չէթէլիք վէ գօմիթէճիլիք էտէն-լէր: 2. Իլք միլլի մէճլիստէ մուխալիֆ օլան-լար: 3. Թէրադը Փէրվէյ Փըրգասը ազալա-րը: 4. Իսլամ միւթէասսըպ վէ խօճա թաղըմ-լարը: Տէմէք օլույօր քի չիմտիքի հիւքիւմէթի մուխալիֆ օլանլար փէք պէօյիւք պիր գըսմ տըրլար: Պուլար փատիշահը վէ Խալիֆէյի Իս-թէյօրլար: Իգմիրտէ իճրա էտիլէն Ուհպիպաթ նէթիճէսի օլարադ Իգմիր Գարսօնընտա Յուլիս 14տէ 13 քիշի տար աղաճընա չէքիլմիշ տիրլէր. պուլնլարըն արասընտա իտիլէր Ճանփօլատ, Շիւքրի Պէյ, Զիյա Խուրշիտ, Բիւշտի փաշա վէ սաիրէ: Եիրմի դատար մազնուլն ալէյհէր տէ էնգարէտէ իսթինթադ վէ հիւքմ էտիլէճէլէր տիր: Ճափիտ Պէյ, Էտնան Պէյ պուլնլարըն ի-չինտէ պուլունույօրլար:

Փանկալօս ամէլէ Փըրգասը աղալարընը վէ թէրք ի էշղալ րէիսլէրինի ուղադ պիր ատալա սիւրկիւն էյլէտի: Ետնանիսթանտա իալը ի-չի իլէրի կիտիյօր. չիմտի 5000 Փապրիգա վար տըր քի 30,000 ատէմ իշ իշլէյօր: Պուլնլար Թիւրքիատան չըգարըլան Բուլլար տըրլար: Փանկալօս եէնի պիր դապինէ թէշթիլի իշինի Զափիցանոսա իհալէ էյլէմիշ իտի քի իշ ատէմ լէրինտէն թէշթիլ էթսին, լաքին մուվաֆֆադ օլամատը:

Լէհիսթանտա Փիլսուտսքինին նուֆուղը տիւլմիշ տիր: Զիւնքի հիւքիւմէթի էլէ ալ-

տըգտան սօնրա էյի պիր իսլահաթ գանուը թաղտիմ էտէմէմիշ տիր: Պու կիպի տիգթաթօր լար եալընըդ ասքէրի մուվաֆֆադիյէթ իլէ տէ-յիլ սօնրատան իտարէ գուվլէթինէ տախի մա-լիք օլմալը տըրլար:

Պուլղարիսթան գրալը Պօրիս Սօֆիատան Ժինէվէ կիթմիշ տիր: Պօրիս Պուլղարլար թա-րաֆընտան չօգ սէվիլմիշ օլուպ Պուլղար շաիրի Պօթէվին սէնէ ի տէվրիյէսինտէ նուլթգ էթտիւք-տէն սօնրա թալէպէլէր քէնտինի օմուղլարը իւ-ղէրինտէ կէգտիրմիշ իտիլէր: Շիմտի գանն օ-լունույօր քի Իթալիա փատիշահընըն իւլէնճիւ գըղը իլէ էվլէնէճէք տը: Հէմշիրէսի փրէնսէս էվրօգսիա տախի պէրապէր տիր:

Պէլիգա Միլլի մէճլիսի գրալ Ալպէրթէ Փրանգըն տիւլմէսինի մէն էթմէք իշիւն սէր-պէսթճէ մուամէլէ էթմէյէ սէլահիյէթ վէրմիշ տիր: Պու պիր նէվ տիգթաթօրուլք տըր քի թէրք ի էշղալ էսնասընտա Ինկիլթիւրա գրա-լընա տախի վէրիտի իտի: Եանի հիւքիւմէթ լաղըմ կէօրտիւլիւ մուամէլէյի պէօյլէ գարու-րի սըրալարտա իճրա էտէճէք վէ Փրանսատա օլուլղու կիպի հէր ետփաճաղը թէրթիպ իշիւն մէճլիստէն իղն ալմադ վէ 10-12 դապինէ տէյիշ-տիրիպ հիշ պիր իշ կէօրմէմէք օլմայաճադ տըր: Պէլիգա հիւքիւմէթի չիմտի իսթէտիյի վէրկիյի գօյմադ, սէրմայէնին խարիճէ կիթմէ-սինի մէն էթմէք, էհալինին եաշալընտա իգօ-նօմի էթմէք, իշ սաաթլարընը արթըրմադ կի-պի եօլլար իլէ Փրանգը մուհաֆադա էտէճէք տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԵՐԼԵՐ

Իսքէնտէրիյէ կէօմրիւք չիւպէ միւտիրլէ-րինտէն Լեւոն Ճէվահիրճեան Մըսըր փատիշա-հընտան Նիլ նշանընա նաիլ օլմուշ տըր: Թը-րիէսթէտէ թիւճճար Երուանդ Անմահեան Ի-թալիա փատիշահընտան ասըլգատէ իւնվանընա նաիլ օլմուշ տըր: Հօնկ Գօնկտա Մըր Պօղոս Ասատուրեան իսմինտէ պիր Հայ, 80 եաշընտա վէֆաթ էթմիշ: Մուամիլէյհ Կալկաթատա տօղ մուշ պէօյիւք սէրվէթ սահիպի օլուպ Մը. Էջ-միաճիւնէ վէ փէք չօգ խայրիսահ միւհասէսլէրէ ճէօմէրտիլք իլէ իանէ էտէր իմիշ: Գրալիշա Վիգթօրիա քէնտինէ Մըր իւնվանընը վէրմիշ տիր: Բումանիատա Տօգթ. Լեւոն Միրախօր-

եան աստուծոյ խառնաժողովար իւզերինէն օլան քէշ
Ֆիյաթը իջին պէօյիւք շէօհրէթ ալմըշ տըր :—
Պուլղարիսթանտաքի Հայ մուհաճիւրէն չօդ
տարտա տըրլար : Հիւքիւմէթ վէ Հհալի օնլարա
իշ վէրմէյօր , չիւնքի քէնտի Էհալիսի տախի փէ-
րուշան տըր :— Ագչամ զազէթասը եազըյօր քի
Սթանպօլտա Ս . Փրկիչ խառնախանէսինին 367
փարչա էմլաքը էմվալը մէթրուքէ օլտուղու ի-
չիւն հիւքիւմէթ թարաֆընտան զապթ օլուն-
մուշ տըր : Հայաստանտա Այէքսանտրօրօլ իփ-
լիք վէ պէզ Ֆապրիդասը կիւն կիւնէ պէօյիւ-
մէքտէ տիր : Էվվէլճէ 60 մաքինա եէրինէ չիմ-
տի 110 վար տըր վէ 1926տա 48,000 մէթրօ պէզ
չըզարմըշ տըր : Ֆապրիդատա 600 մմէլէ վար
քի 270ի դատըն տըր :— Թրօյտա մուգիմ հայ-
լարտան Պրն . Նազար Ճիվանեան քէնտի ախիսի
իլէ պիր դաչ կիւն թաթիլ իչիւն Փրօվիտէնսէ
կիթմիշ իտի : Շէհրին փարզընտա քէնտի խըսմ-
լարը իլէ պիրլիքտէ խօշ վազթ կէչիւրիւքէն էվ-
լատլարընտան Յովհաննէս , 18 սիննինտէ , եւյ-
գանմազ իչիւն փարզտաքի կէօլէ կիւրէր , լաքին
տէրհալ սուլա պաթըպ պօղուղուր : Ճէսէտինի
պուլուպ չըզարմազ էփէյի վազթ ալըր : Ճէսէտ
Թրօյա կէթիւրիւպ Յուլիս 12տէ ճէնազէ ալայը
օրատա իճրա օլունտու : Քիլիսէնին չօպանը Գա
լիֆօրնիտա պուլունտուղու միւնասէպէթլէ
ճէնազէ ալայը խըտմէթլէրինի վէր . Յ . Գ .
Գրիգորեան իճրա էյլէմիշ վէ մահալըն Լուս .
քիլիսէսինին Արթ . Հովիւի տախի խըտմէթէ
իշթիւրաք էյլէմիշ տիր : Միւթէվէֆֆա կէնճ է-
յի սիրէթի վէ չիւրին թապիաթըյա պիւթիւն է-
հալիյէ սէվկիւլիւ օլտուղունտան ճէնազէ խըտ-
մէթլէրինտէ պէօյիւք պիր ճէմասթ հազըր պու-
լունուպ վալիտէյնինէ պէյան ը իշթիւրաք ը հիսս
էյլէմիշլէր տիր :— Կէչէն այ զարֆընտա Պէյ-
րութտա էրմէնի գըզլարըն վէ օղլանլարըն մէք-
թէպլէրինտէ տիփիօմա թէվլիի մէրասիմի խօշ
պիր սուրէթտէ իճրա էտիւմիշ տիր : Միս Ուէ-
պին րիյասէթի ալթընտա պուլունան գըզլար
մէքթէպլինին պու սէնէքի մէզսէնէլէրի 12 օլուպ
տիփիօմա ալմըշլար տըր : Օղլանլարըն մէքթէպ
ի ալիսի իսէ քէնտի չալիւրտլէրինի կէլէճէք սէ-
նէ Պէյրուլ տար իւլ Փիւնուընըն Փրէշմէն
սընֆընա կիրմէյէ հազըրլամազտա տըր : Պու
մէքթէպլին տնօրէնի Պրն . Բառճայր վէ Հոգա-
բարձու րէիսի Տօդ . Չըպլադեան տըր :— Վէր .
Մ . Գընաճեան մա ախիւ Լօրէնսէ կիտիպ քէնտի
խըտմէթինէ պաշլամըշ տըր :

ԱՐԱՆԸԼԸՅՕՐԼԱՐ

Մարաշլը Գրիգոր Սամուէլեան 23 եաշըն-
տա օլան օղլու Սամուէլ Սամուէլեանտան խա-
պէր ալմազ իսթէր , աթիտէքի էտրէսէ պիլտի-
րիլսին .—

Levon Yenovkian,

Acre, Palestine

Էլիգա Գաղանճեան , 40 սէնէ էվվէլ Նի
Եօրգա կիթմիշ օլան ամուճասը Սեթրակ Գա-
ղանճեանը արայօր : Ատրէս .—

Rev. Y. H. Hadidian

American Press,

Beirut, Syria

ՊԻՋԷ ԿԵՕՆՏԵՐԻԼԷՆ ՔԻԹԱՊ

Վարդանանց Դատը , թատերական ներկա-
յացում : Գրեց՝ Մ . Յ . Գնաճեան , Եղեմ Գալի-
ֆօրնիս :

ԲԱՀՆԻԻՄԱՆԸՆ ԻԽԹԱՐԸ

Ձայ օլմուշլարընը պուլմազ իչիւն Բահնիւ-
մաշա իւան կէօնտէրէնլէրին հալի միւսաստէ
էթմէզ իսէ Բահնիւմա պէօյլէլէրէ մէճճանէն
խըտմէթ էթմէք իսթէր : Լաքին միւսաստէսի օ-
լանլարըն հէր տէֆասը իչիւն պիր տօլար վէր-
մէլէրինի արղու էտէր :

Մ Ի Ի Ն Տ Ե Ր Ի Ճ Ա Թ

ՊէնՏ Ի ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ .—

Տիւշմէկլէրիմիգի Սէվիմ

Վազիֆէ Պաշընտա

ՐՈՒՀԱՆԻ ՀԱՅԱԹ .—

Նօչիւն Բրիստոս Նամալիւմ Տիք

ՎԵՐ . Ս . ԲէճէՊեԱն

Հոգիս Ըլլալ Կ'ուգեմ Ես

ԱԿԻԻԼԻՆԷ

ՄՈՒԽԱՊԷՐԱԹ .—

Իլֆ Թէքրիպլէրիմտէն ՏՕԳ . ՆԱԳԱՇԵԱՆ

Վարդանանց Մուհարէպէսի ՄԵՆԲԱՍ

Թօփրազ Գ . Գ . ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻ .—

Միւլիլիֆէ Մէքթուպ

ՏԵՐՎԻՇ

ՍԻՅԱՍԻ ԽԱՊԷՐԼԷՐ .—

ԱԶԳԱՅԻՆ ԽԱՊԷՐԼԷՐ .—